

*Správa o monitoringu prijímacieho konania na vybrané vysoké školy v SR v roku
2004*

© SGI – Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť, 2004

SGI, Bajkalská 25, 827 18 Bratislava 212

tel.: 02/53 411 020, fax: 02/58 233 487

sgi@governance.sk, www.governance.sk, www.vysokaskola.sk

Autor: Rastislav Duriš

Spoluautori: Vladislav Berežný, Andrej Salner, MSc.

Vydané s podporou Open Society Institute v novembri 2004.

SGI – Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť je nezisková mimovládna organizácia, ktorá sa neviaže na žiadnu ideológiu ani politickú stranu. Cieľom SGI je hľadať riešenia pre skvalitnenie procesu alokácie verejných zdrojov na zabezpečenie kvalitných, prístupných, transparentných a efektívnych verejných služieb pre občanov Slovenska.

SGI vznikol v októbri 2001 s podporou INEKO – Stredoeurópskeho inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy, aby na seba sústredil a rozšíril dovtedajšie aktivity zamerané na reformy správy vecí verejných.

Projekt Odbúranie bariér pre vzdelávaciu mobilitu, v rámci ktorého vznikla aj táto správa, má za cieľ prispieť k takému výberu žiakov a študentov najmä na stredné a vysoké školy, ktorý bude transparentný a spravodlivý a založený nielen na vedomostiach, ale aj ich schopnostiach. Projekt sa uskutočňuje s podporou Open Society Institute.

Vzdelávacia mobilita je definovaná ako pravdepodobnosť, že deti dosiahnu inú úroveň vzdelania ako ich rodičia. Vzdelávacia mobilita je jednou z podmienok sociálnej mobility. Slovenský vzdelávací systém v súčasnosti podľa predbežných poznatkov zaznamenáva veľmi nízku úroveň vzdelávacej mobility. Príležitosť uplatniť sa v ňom je vo veľkej miere ovplyvnená ekonomickým a spoločenským postavením, regionálnymi rozdielmi a ďalšími faktormi, ktoré obmedzujú rovnosť príležitostí.

Obsah

<u>ÚVOD</u>	4
<u>ZÁVEREČNÁ SPRÁVA Z NEPRIAMEHO MONITORINGU PRIJÍMACIEHO KONANIA</u>	6
<u>PRIJÍMACIE KONANIE Z POHLADU JEHO VIACROČNÉHO MONITOROVANIA - SKÚSENOSTI SGI</u>	32
<u>ODPORÚČANIA SGI VYSOKÝM ŠKOLÁM</u>	35
<u>PRÍLOHY</u>	36
<u>PRÍLOHA 1: Zoznam monitorovaných vysokých škôl/fakúlt s legendou</u>	36
<u>PRÍLOHA 2: Kompletné vyhodnotenie monitoringu</u>	37
<u>PRÍLOHA 3: Znenie prvej žiadosti o informácie so sprievodnou informáciou</u>	53
<u>PRÍLOHA 4: Znenie druhej žiadosti o informácie</u>	56
<u>PRÍLOHA 5: Zoznam použitých zdrojov</u>	57

ÚVOD

V roku 2004 uskutočnil Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť - SGI v poradí už tretí monitoring prijímacieho konania na vybrané vysoké školy (VŠ) v Slovenskej republike. Monitoring je súčasťou projektu Odbúranie bariér pre vzdelávaciu mobilitu, ktorý podporuje Open Society Institute. V rámci komponentu A tohto projektu SGI monitoruje prijímacie konanie na SŠ a VŠ a následne analyzuje získané údaje. Vyhodnotenie informácií získaných od vysokých škôl slúži k získaniu komplexných informácií o procese prípravy prijímacích skúšok na VŠ v SR, ich priebehu, výsledkoch a dopadoch, ako aj hlavných výhodách a nedostatkoch a možnostiach ich nápravy.

Dlhoročný nepomer medzi ponukou voľných miest na vysokých školách a rastúcim počtom záujemcov o štúdium priniesol vo vzťahu škôl k verejnosti množstvo deformácií. Patrí medzi ne aj skutočnosť, že vysoké školy necítia tlak či povinnosť skladať verejnosti účty zo svojej činnosti v podobe transparentného správania. Dlhodobým cieľom Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť je motivovať a prispieť k obsahovej i procesnej zmene prijímacieho konania na vysoké, ale i stredné školy.

Monitoring prijímacieho konania na vybrané vysoké školy v SR priamo nadväzuje na skúsenosti a závery z roku 2002 a 2003, ktoré boli publikované v správe obdobného formátu. Odporúčania, ktoré SGI prezentuje v závere tejto správy, predstavujú reálne aplikovateľné kroky, ktoré vysokým školám umožnia obmedziť priestor pre možnú korupciu a manipuláciu na prijímacích skúškach, zvýšiť ich transparentnosť a v konečnom dôsledku aj vlastnú prestíž.

Prijímacie konanie na vysoké školy na Slovensku má vo verejnosti dlhodobo zlé meno kvôli pretrvávajúcej nedôvere. Svedčia o tom aj prieskumy vnímania korupcie občanmi zverejnené organizáciou Transparency International Slovensko (TIS), na ktoré sa odvolávala už minuloročná správa SGI. V tohtoročnej správe sa objavujú opäť, pretože sa domnievame, že táto problematika je dnes rovnako aktuálna. Tieto prieskumy konzistentne zaraďujú školstvo medzi oblasti, kde občania vnímajú vysokú mieru korupcie. Podľa prieskumu Focusu pre TIS z roku 2002 až štyri percentá všetkých obyvateľov SR zažili v posledných troch rokoch situáciu, keď ich rodiny dali „niečo pomimo“ v školstve, aby sa žiak alebo študent dostal na školu. Na druhej strane, tak ako v iných oblastiach, počet zaznamenaných trestných činov korupcie v školstve naďalej zostáva blízky nule.

Odborná verejnosť zase poukazuje na otázku, často nízku kvalitu testov. Už tradične sa na Slovensku obsah výučby i testovanie na všetkých úrovniach zameriava v rozhodujúcej miere na encyklopedické vedomosti. Vysoké školy v snahe urobiť prijímacie skúšky dostatočne náročnými preto často pristupujú k rozsiahlemu testovaniu schopnosti zapamätať si informácie. V extrémnych prípadoch školy dokonca vopred poskytujú uchádzačom stovky až tisíce otázok so správnymi odpoveďami, ktorých zapamätanie vedie k úspechu v prijímacom teste. Takýto postup síce znižuje priestor pre korupčné správanie, ale testy prakticky strácajú schopnosť vypovedať o akýchkoľvek kvalitách uchádzača okrem pamäti. Obsah testov vo všeobecnosti nie je zameraný na overenie relevantných schopností uchádzača, ktoré budú určovať jeho úspešnosť v ďalšom štúdiu a je tvorený ad hoc.

Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť – SGI realizoval v roku 2004 monitoring prijímacieho konania nepriamo, a to prostredníctvom žiadostí o informácie (infožiadosti) adresovaných vysokým školám v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám. Monitoring sa zamerlal na najžiadanejšie fakulty slovenských vysokých škôl, kde bol najväčší previs prihlásených nad prijatými v akad. roku 2003/2004. Výsledný analyzovaný súbor pozostával z 29 fakúlt (vrátane Akadémie policajného zboru, ktorá sa nečlení na fakulty) na 12 vysokých školách. Vzhľadom na obsahové zameranie monitoringu sme zo zoznamu monitorovaných škôl vypustili tie školy, kde celú alebo podstatnú časť prijímacieho konania tvoria talentové skúšky.

Oproti predchádzajúcim dvom rokom sme urobili viacero zmien. Vypustili sme priamu formu monitoringu prostredníctvom vyškolených dobrovoľníkov vzhľadom na jej organizačnú náročnosť v minulých rokoch a obmedzený prínos. Rozšírili sme počet monitorovaných škôl na tridsať. Keďže však jedna z nich (Vysoká škola manažmentu) nie je súčasťou siete verejných vysokých škôl a nemá povinnosť odpovedať na žiadosť o informácie, výsledná monitorovaná vzorka sa zúžila na konečných dvadsaťdeväť VŠ. Ďalej, z dôvodu nedostupnosti niektorých údajov v zvolenom čase, sa podávali dve žiadosti na každú školu. Prvá žiadosť obsahovala deväť otázok, ktoré sa však vo viacerých prípadoch dajú diferencovať na podotázky a druhá žiadosť jednu súhrnnú otázku. V snahe zjednodušiť a zároveň zefektívniť prácu s informáciami pre obe strany sa oproti minulosti taktiež čiastočne pozmenilo znenie otázok uvedených v žiadostiach. Napokon, po skúsenostiach z minulého roku sme cítili potrebu všetky body bližšie objasniť a zdôvodniť dôvody, prečo ich od VŠ vyžadujeme. Prílohou prvej infožiadosti bola preto sprievodná informácia so stručným ale výstižným vysvetlením.

Správa je podobne ako minulý rok členená na niekoľko častí alebo kapitol. Prvá podáva súhrnné vyhodnotenie odpovedí VŠ z nášho súboru. Nasledujúca sa venuje zhodnoteniu komunikácie s VŠ. Tretia časť prináša zhodnotenie vývoja prijímacieho konania na základe trojročných skúseností s jeho monitorovaním. V poslednej kapitole nájdete odporúčania SGI vysokým školám. Na konci správy sa nachádza niekoľko príloh, ktoré dokumentujú podstatu a priebeh monitoringu.

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA Z NEPRIAMEHO MONITORINGU PRIJÍMACIEHO KONANIA

V roku 2004 tvorilo analyzovaný súbor 29 fakúlt (vrátane Akadémie policajného zboru, ktorá sa nečlení na fakulty) z 12 vysokých škôl na Slovensku. Kritériom výberu bol pomer medzi počtom prihlásených a prijatých na akademický rok 2003/2004 podľa informácií zverejnených Ústavom informácií a prognóz školstva. Vyradené boli fakulty, resp. vysoké školy, ktoré spĺňali kritérium žiadosti avšak prijímali študentov na základe talentových skúšok, ako aj súkromná vysoká škola Vysoká škola manažmentu, keďže nie je povinnou osobou podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Táto kapitola poskytuje ucelenú správu o monitoringu prijímacieho konania na vysoké školy v akademickom roku 2004/2005 prostredníctvom žiadostí o informácie. Využitie tohto mechanizmu monitoringu poskytuje účinný prostriedok na získanie dostatočného množstva potrebných údajov, na základe ktorých sa dá zhodnotiť proces prijímania študentov na slovenské VŠ.

Kapitola obsahuje informácie, ktoré tento rok vyplynuli z odpovedí vybraných vysokých škôl na žiadosti o informácie SGI. Kapitola je rozčlenená podľa jednotlivých bodov žiadosti (spolu desať, **tučným**), za ktorými sa nachádza vysvetlenie, čo sa jednotlivými otázkami sledovalo (štandardný text) a nakoniec súhrn odpovedí VŠ (*kurzívou*) získaný individuálnou analýzou každej odpovede.

1. akým spôsobom boli pred prijímacím konaním a počas neho otázky na prijímacie konanie zabezpečené pred vyzradením, či a akým spôsobom bolo zabezpečené, aby sa osoby, ktoré ich pripravovali, nezúčastňovali na doučovaní uchádzačov pred prijímacím konaním.

Tento bod žiadosti o informácie pozostáva z dvoch podotázok:

- 3 1a) akým spôsobom boli pred prijímacím konaním a počas neho otázky na prijímacie konanie zabezpečené pred vyzradením?
- 9 1b) či a akým spôsobom bolo zabezpečené, aby sa osoby, ktoré ich pripravovali, nezúčastňovali na doučovaní uchádzačov pred prijímacím konaním?

SGI prvou podotázkou sledoval, ako fakulty bránia úniku otázok alebo testov pred, ale aj počas samotného prijímacieho konania. Ak fakulta nevenuje dostatočnú pozornosť zabezpečeniu otázok pred vyzradením, zvyšuje riziko úniku informácií a tým znižuje rovnosť šancí uchádzačov a rozširuje priestor pre manipuláciu.

Druhou podotázkou SGI zisťoval, či a ako fakulta zaväzuje autorov otázok na prijímacie testy k neposkytovaniu individuálnych alebo kolektívnych konzultácií k prijímacím pohovorom. Doučovanie uchádzačov zo strany zostavovateľov prijímacích skúšok, či už jednotlivo alebo na kurzoch organizovaných fakultou, dáva priestor na únik informácií a znižuje rovnosť šancí uchádzačov o štúdium. Okrem toho, zanedbateľné nie sú ani finančné otázky spojené s takýmto doučovaním. Podobne ako v roku 2002 aj v tomto roku sa cena za prípravné kurzy na niektorých VŠ pohybovala v rozmedzí niekoľko tisíc slovenských korún. Dokonca tento rok organizovala jedna z monitorovaných fakúlt prípravný kurz v cene viac ako sedem tisíc korún.

1a) Existujú základné spôsoby, ako fakulty pred prijímacím konaním a počas neho zabezpečujú otázky na prijímacie konanie (resp. varianty jednotlivých testov) pred vyzradením:

- 3 *Vypracované testy sú uložené v trezore jednotlivých predstaviteľov fakulty (dekan, prodekan), resp. na jednotlivých katedrách (FZ PU, PF UMB, FF UK, FM UK, FPVMV UMB, FZSP TRUNI, FF TRUNI). Za utajenie a únik informácií pred, ale aj počas prijímacieho konania pritom zodpovedá buď dekan, relevantný prodekan alebo jednotliví gestori katedier poverení zostavením testov. Niektoré fakulty (APZ, PF UPJŠ, FiIF UMB, EU TUKE, PF UK, PdF UK, FF PU, FTVŠ UK, FSEV UK) v odpovediach uvádzajú len osoby a priamo nespomínajú uskladnenie testov v kancelárskych trezoroch menovaných. Aj v tomto prípade sa však veľmi pravdepodobne využíva trezor alebo iná forma zabezpečenej úschovy.*
- 14 *Testové otázky sú uložené v počítači vo forme databázy (FEM SPU, FHV UMB, FPV UMB, PF TRUNI, FVS UPJŠ). Stále viac škôl pristupuje k elektronizácii prijímacieho konania, ktorého súčasťou je aj vypracovanie počítačovej databázy otázok, z ktorých sa náhodným alebo vopred určeným výberom generujú jednotlivé testy. V niektorých prípadoch sa tlačia priamo v deň prijímacieho konania, v iných sa testy tlačia vo vopred dohodnutý čas predtým a následne uskladňujú v trezore. V posledne menovanom teda ide o kombináciu dvoch spôsobov zabezpečenia.*
- 17 *Testy na prijímacie konanie za zostavujú mimo fakulty. Ide buď o súkromného*

dodávateľa (FMK UCM), s ktorým je fakulta dohodnutá alebo za zostavenie otázok zodpovedá priamo rektorát (FMV EU, OF EU), ktorý fakulte jednotlivé varianty testov v určený deň protokolárne doručí.

- 22 *Existujú však školy, na ktorých uskladnenie testov nie je relevantné. Ide buď o fakulty, na ktorých sa prijímacie konanie koná bez administrácie prijímacej skúšky (FBERG TUKE, FM TNUAD) a teda otázky sa ani nevypracovávajú, resp. o fakulty, ktoré zverejňujú všetky otázky dostatočný čas vopred v plnom rozsahu, čím ich zabezpečenie stráca opodstatnenie (FF UKF, FSVZ UKF, LF UK).*

Oproti minulému roku môžeme badať vzrastajúcu tendenciu využívať počítače pri zabezpečení otázok. Pokiaľ ide o externých zostavovateľov, v roku 2004 stúpol počet fakúlt, na ktoré testy prichádzajú v hotovej podobe tesne pred prijímacou skúškou, z dvoch na tri. Podobne ako v roku 2003, najviac fakúlt zo sledovanej vzorky uskladňuje testy v trezore.

1b) Väčšina fakúlt formálne nezabezpečuje (FZ PU, PF UMB, FEM SPU, PF UK, PdF UK, FPVMV UMB, FF PU, FZSP TRUNI, FF TRUNI, FHV UMB, FF UKF, FSVZ UKF, FPV UMB, LF UK, FVS UPJŠ, FTVŠ UK, FSEV UK) aby sa osoby, ktoré pripravovali otázky na prijímacie konanie, nezúčastňovali na doučovaní uchádzačov pred prijímacím konaním. Fakulty sa buď odpovedi na túto otázku vyhli alebo argumentujú, že takéto konanie nie je známe, prípadne nebolo zaznamenané, resp. stratilo opodstatnenie, pretože otázky (alebo aj odpovede) boli vopred zverejnené. V prípade jednej fakulty (PF UPJŠ) zostavovala všetky otázky jedna osoba a tak nebolo opodstatnené formálne regulovať konzultácie. Na iných fakultách (FBERG TUKE, FM TNUAD) sa uchádzači v rámci prijímacieho konania netestujú a tak táto otázka rovnako stráca opodstatnenie. Na ďalšej (FMV EU, OF EU) zodpovedá za prípravu rektorát a nie samotná fakulta.

Fakulty, ktoré doučovanie zo strany svojich pracovníkov regulujú, uvádzajú tieto spôsoby zaviazania autorov testov:

- 2 *Služobná mlčanlivosť (APZ, PF TRUNI)*
- 3 *Zákon o štátnom tajomstve (FF UK)*
- 4 *Príkaz/Nariadenie dekana (FiF UMB, FM UK, EU TUKE).*

Aj tohtoročný monitoring potvrdil, že len minimum sledovaných fakúlt formálne zakazuje doučovanie zo strany zostavovateľov testov. Oproti minulému roku však predsa vzrástol ich počet zo štyroch na šesť VŠ. V rámci monitoringu nebolo možné zistiť, nakoľko je doržiadanie uvedenej legislatívy kontrolovateľné a kontrolované.

2. aký bol počet prihlásených, počet zúčastnených prijímacieho konania a počet prijatých na jednotlivé študijné programy.

V tomto bode sme zisťovali aktuálne štatistické údaje k prijímaciemu konaniu na každej škole v našej vzorke.

Š	DENNÉ / EXTERNÉ ŠTÚDIUM		
	PRIHLÁŠKY	ÚČASŤ	PRIJATIE
UNIVERZITA KOMENSKÉHO			
Právnická fakulta	2 491	2 214	301
Lekárska fakulta	2 100	1 596	504
Pedagogická fakulta	2 159 / 1 016	1 574 / 800	699 / 330
Fakulta managementu	1 354	1 150	328
Fakulta telesnej výchovy a športu	675	583	368
Filozofická fakulta	3 666	2 999	1 014
Fakulta sociálnych a ekonomických vied	700	640	190
UNIVERZITA P. J. ŠAFÁRIKA			
Fakulta verejnej správy	782 / 236	703 / 191	223 / 35
Právnická fakulta	1 260	1 091	343
PREŠOVSKÁ UNIVERZITA			
Fakulta zdravotníctva	196 / 194	160 / 178	159 / 155
Filozofická fakulta	2 926	2 459	854
UNIVERZITA SV. CYRILA A METODA			
Fakulta masmediálnej komunikácie	1 401	815 / 472	186 / 252
UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA			
Filozofická fakulta	3 129	2 313	906
Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva	1 328	1 019	281
UNIVERZITA MATEJA BELA			
Fakulta prírodných vied	760 / 1643	613 / 1045	491 / 696
Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov	518	366	112
Právnická fakulta	1 222	846	151
Fakulta humanitných vied	1 298	923	387
Filologická fakulta	553	473	183
TRNAVSKÁ UNIVERZITA			
Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce	955	836	328
Právnická fakulta	1 681	1 453	490
Filozofická fakulta	1 092	1 004	301
TECHNICKÁ UNIVERZITA, KOŠICE			
Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií	n.d.	n.d.	n.d.
Ekonomická fakulta	1 253 / 124	1 070 / 82	282 / 114
TREŇCIANSKA UNIVERZITA A. DUBČEKA			
Fakulta mechatroniky	479 / 125	432 / 122	432 / 122
EKONOMICKÁ UNIVERZITA			
Fakulta medzinárodných vzťahov	555	446	132
Obchodná fakulta	2 875 / 484	1 814 / 272	1 025 / 136
SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODARSKA UNIVERZITA			
Fakulta ekonomiky a manažmentu	2 971	2 199	961
AKADÉMIA POLICAJNÉHO ZBORU			
	2 079	n.d.	244

Legenda:

- Niektoré školy diferencovali počty prihlásených, zúčastnených a prijatých podľa denného a externého štúdia (v tabuľke písané cez lomku).
- Tabuľka sa zakladá na údajoch uvádzaných v odpovediach jednotlivých VŠ na žiadosť o sprístupnenie informácií SGI. Tabuľka v žiadnom prípade nepredstavuje záväzný zdroj informácií pre citovanie alebo akúkoľvek ďalšiu prácu. Oficiálnu tabuľku s rovnakými a mnohými ďalšími údajmi za všetky vysoké školy v SR každoročne zverejňuje Ústav

spomínaný previs počtu prihlásených nad počtom prijatých. Žiadanosť VŠ sa každoročne mení, čo sa odráža aj v našej vzorke. Väčšina monitorovaných škôl z roku 2003 sa objavuje aj v tohtoročnom súbore. Pod tridsiatu najžiadanejšiu školu sa oproti minulému roku dostali: Podnikovohospodárska fakulta EU v Bratislave, Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov TNUAD, Fakulta financií UMB, Pedagogická fakulta UMB, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov ŽU, Fakulta špeciálneho inžinierstva ŽU a Strojnícka fakulta ŽU.

3. zoznam uchádzačov o štúdium s výsledkami, ktoré dosiahli v prijímacom konaní v tej podobe v akej bol verejne dostupný.

Otázkou sme zisťovali, ako fakulta umožňuje uchádzačom a verejnosti dozvedieť sa výsledky a postavenie všetkých zúčastnených a overiť si, či prijímanie zodpovedá vopred stanoveným kritériám. Cieľom bolo zistiť, v akej podobe sprístupňuje tieto informácie fakulta uchádzačom. Ak zoznam:

- 5 obsahuje relevantné údaje o uchádzačovi (meno/kód uchádzača, výsledok testu/skúšky, extra body za strednú školu (vysvedčenia, maturitné vysvedčenia, olympiády a i.), rozhodnutie o prijatí/neprijatí, poznámky a pod.)
- 8 a zodpovedá vopred deklarovaným kritériám zo strany VŠ (čas zverejnenia (napr. deň po prijímacej skúške), spôsob zverejnenia (napr. vývesná tabuľa, internet) a pod.), svedčí to o záujme fakulty transparentne prezentovať výsledky prijímacieho konania.

Zverejnením zoznamu, ktorý zodpovedá uvádzaným kritériám, fakulta umožňuje uchádzačom i ostatnej verejnosti dozvedieť sa výsledky a postavenie všetkých zúčastnených (porovnateľnosť vlastného výkonu), preskúmať, či prijímanie zodpovedá vopred zverejneným kritériám (overiteľnosť deklarovaných kritérií), a zistiť početnosť úspešných/neúspešných žiadostí o preskúmanie rozhodnutia o neprijatí podľa odborov (transparentnosť odvolacieho konania). Skúsenosť z predošlých rokov ukázala, že v takto zostavených zoznamoch je niekedy možné odhaliť neférový postup či manipuláciu, napríklad ak vysoké školy pri prijímaní na odvolanie nepostupujú podľa poradia v zozname ale podľa iných kritérií.

Z analýzy dostupných zoznamov vyplýva, že fakulty pristupujú k zverejňovaniu výsledkov prijímacích skúšok rôzne. Pokiaľ si okolnosti nevyžadujú inak, najčastejšie sa v zoznamoch objavuje meno/kód uchádzača s informáciou o prijatí/neprijatí. Drvivá väčšina monitorovaných škôl vzhľadom na minuloročnú novelu Zákona o VŠ a vzhľadom na Zákon o ochrane osobných údajov zverejňuje namiesto mien kódy uchádzačov, ktoré im boli na prijímacej skúške pridelené. Právny status zverejňovania mena uchádzača spolu s jeho výsledkom však doteraz ujasnený nie je. Aj v našej vzorke sú totiž školy, ktoré zverejňujú menný zoznam uchádzačov (FF TRUNI, FPV UMB (1 odbor), PdF UK, FM TNUAD, FF UK, PF UK). Z odpovede PF UK však vyplýva, že žiadala svojich uchádzačov o súhlas so zverejnením. V závislosti od pravidiel prijímania a obsahu prijímacej skúšky na zozname figurujú aj ďalšie, dodatočné údaje, týkajúce sa napríklad úspešnosti na strednej škole. Nižšie uvádzame úplný zoznam ukazovateľov, ktoré sa na skúmaných zoznamoch objavili aspoň raz:

- 1 odbor
- 2 druh/forma štúdia
- 4 poradové číslo
- 9 registračné číslo/kód študenta/čiarový kód/meno uchádzača
- 11 body za predmety (pozn. ktoré boli súčasťou skúšky)
- 13 maturitný priemer/body za maturitu/stredoškolské vysvedčenia
- 14 body celkom
- 15 úspešnosť/prijatie
- 16 deň/termín.

Napriek rôznorodosti informácií nebolo na žiadnom zozname uvedené, či si uchádzač podal žiadosť o preskúmanie rozhodnutia a s akým výsledkom. Tento údaj síce

nemôže byť dostupný bezprostredne po ukončení prijímacieho konania, neskôr, po uzavretí jednotlivých kôl by však mal byť doplnený a taktiež zverejnený. Škola, ktorá by na zoznam s poradím prijatých a neprijatých kandidátov takúto informáciu dala, by vyslala jasný signál, že ani v tzv. odvolacom konaní neposkytuje priestor pre možnú nečestnosť.

Pokiaľ ide o spôsob zverejnenia, prakticky všetky fakulty využívajú okrem klasických vývesných tabúl aj internet (webovú stránku školy).

4. akú váhu v prijímacom konaní majú stredoškolské vysvedčenia, resp. maturitné výsledky uchádzačov a aký kľúč sa používa pri ich zohľadnení, pri ktorých študijných programoch sa konajú ústne skúšky a akú váhu majú v celkovom hodnotení uchádzača.

Touto otázkou sme zisťovali, akú mieru vplyvu v prijímacom konaní zohrávajú výsledky zo strednej školy a/alebo ústna skúška ako súčasť prijímacieho konania.

Výsledky študentov z rôznych stredných škôl sú vzájomne prakticky neporovnateľné, ako už niekoľko rokov konštatuje Štátny pedagogický ústav na základe overovania jednotných maturít v rámci tzv. "Monitorov". Taktiež možno uvažovať o nevhodnosti všeobecného posudzovania stredoškolských výsledkov (vysvedčení). Je otázne, či by u uchádzača so silnou humanitnou orientáciou, ktorá ho po testovaní zjavne predurčuje na úspešné absolvovanie štúdia zvoleného odboru, mali byť brané do úvahy aj výsledky z prírodovedných predmetov, obzvlášť v rámci prijímacieho konania, kde často rozhoduje jediný bod.

Ústne skúšky sú podľa odborníkov menej objektívnou formou overovania znalostí a schopností uchádzača. Napriek viacčlennému zloženiu komisií, je nanajvýš problematické akceptovať výsledok ústnej skúšky ako objektívny a zahrňať ho do celkového hodnotenia. V tejto súvislosti treba spomenúť, že želaná objektivita sa vytráca úplne, ak je pre ústnu skúšku z príslušného odboru stanovených viacero komisií s rôznymi členmi. Je totiž prakticky nemožné, aby uchádzač získal u dvoch rôznych komisií rovnaký výsledok. Tento výsledok totiž závisí od rady osobnostných a situačných faktorov v konkrétnom čase a na konkrétnom mieste. Ako jeden z najmarkantnejších spomeňme riziko haló efektu, ktorý je na písomnej skúške úplne eliminovaný.

Z vyhodnotenia odpovedí fakúlt na túto otázku vyplýva, že nadpolovičná väčšina, osemnásť z dvadsiatichôsmich škôl, stále berie do úvahy stredoškolské výsledky, výkon na ústnej skúške alebo oboje. Prihliadanie na stredoškolské vysvedčenia alebo organizácia ústnej skúšky je však variabilná v závislosti od študijného odboru alebo programu. Zatiaľ čo na niektorých tvorí takto získané percento len minimálnu časť, na ostatných to môže byť aj jedna tretina alebo viac z celkového hodnotenia získaného počas prijímacej skúšky. Na dvoch fakultách (FBERG TUKE, FM TNUAD) sa študenti prijímajú len na základe výsledkov zo strednej školy, resp. na základe rozhodnutia dekana (FBERG TUKE). Je teda možné skonštatovať, že väčšia časť z vybraných vysokých škôl sa pri prijímaní riadi vzájomne neporovnateľnými alebo neobjektivizovateľnými údajmi. Nasledujúca tabuľka uvádza, ktoré fakulty prihliadajú na výsledky zo strednej školy alebo ústnej skúšky, a ktoré nie.

ŠKOLA	Prihliada na:		Poznámka
	SŠ výsledky	Ústnu skúšku	
APZ	+	-	
FMV EU	-	-	
OF EU	+	-	Priemer do 1,25 na všetkých vysvedčeniach znamená prijatie bez prijímacej skúšky. Neznižujú však šance ostatným, pretože navyšuje počet prijatých uchádzačov.
FZ PU	-	-	
FF PU	+	+	SŠ zohľadňuje výsledky pri rovnosti bodov.
FEM SPU	+	+	
EF TUKE	+	-	
FBERG TUKE	+	-	
FM TNUAD	+	-	

FF TRUNI	+	+	
FZSP TRUNI	-	+	<i>Len v odbore sociálna práca.</i>
PF TRUNI	+	-	
FM UK	-	-	
FTVŠ UK	-	-	
FF UK	+	-	
LF UK	-	-	
PdF UK	+	+	
PF UK	+	-	
FSEV UK	-	-	
FSVZ UKF	+	+	
FF UKF	+	+	
FHV UMB	-	-	
FPVMV UMB	+	-	
FPV UMB	-	-	<i>S výnimkou stredoškolských olympiád.</i>
FilF UMB	-	-	
PF UMB	+	-	
FVS UPJŠ	-	-	
PF UPJŠ	-	-	
FMK UCM	+	+	

Legenda:

+ škola berie do úvahy

- škola neberie do úvahy

5. pri ktorých študijných programoch sa využíva viacero verzií testov, ako je zabezpečené aby boli vyvážené a aké sú rozdiely vo výsledkoch jednotlivých verzií.

SGI v piatom bode žiadosti o informácie zisťoval, kedy, či a ako sú na prijímacej skúške pri použití viacerých testov zabezpečené rovnaké podmienky pre uchádzačov. Z odpovedí vyplýva, pri ktorých študijných programoch a akým spôsobom je zabezpečené aby jednotlivé varianty testov) mali rovnakú obťažnosť a taktiež akým spôsobom je náročnosť rôznych variantov testov overovaná. V skutočnosti teda ide o tri podotázky:

5a) Pri ktorých študijných programoch sa využíva viacero verzií testov?

5b) Ako je zabezpečené aby boli jednotlivé verzie testov vyvážené?

5c) Aké sú rozdiely vo výsledkoch jednotlivých verzií?

Vzhľadom na to, aké náročné je vytvoriť dva rôzne, porovnateľné testy, VŠ by mala uchádzačov informovať, aké postupy využíva na zabezpečenie objektívnosti, ak je použitých viacero variantov. Pokiaľ škola nevenuje otázkam testovania primeranú pozornosť, môže sa stať, že sa nevedome odkloní od cieľa zabezpečiť, aby sa na štúdium dostali uchádzači s potrebnými schopnosťami a predpokladmi. Keďže obťažnosť testových položiek (jednotlivých otázok) je jedným z troch základných faktorov reliability alebo spoľahlivosti testu, je možné povedať, že pokiaľ sa nedosiahne jej porovnateľná úroveň v rôznych variantoch, test reálne nevyberá osoby s najvyššou mierou schopností na štúdium.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame či a ako jednotlivé školy sledujú vyváženosť prijímacej skúšky:

ŠKOLA	VARIANTY TESTOV	SLEDOVANIE VYVÁŽENOSTI PRED A PO PRIJÍMACEJ SKÚŠKE
APZ	+	Hoci boli vedomostné testy spracované vo viacerých variantoch, pri ich spracovávaní sa sledovalo, aby boli vzájomne vyvážené. Výsledky podľa jednotlivých variantov sa nesledovali.
FMV EU	+	Zostavovanie testov majú na starosti gestorské pracoviská rektorátu resp. iných fakúlt v rámci univerzity. Jednotlivé verzie testov posudzujú odborné komisie, ktoré určuje vedenie EU. Jedným z aspektov posudzovania je aj vyváženosť testov.
OF EU	+	Zostavovanie testov majú na starosti gestorské pracoviská rektorátu resp. iných fakúlt v rámci univerzity. Jednotlivé verzie testov posudzujú odborné komisie, ktoré určuje vedenie EU. Jedným z aspektov posudzovania je aj vyváženosť testov.
FZ PU	-	V každom študijnom programe sa využíva jedna verzia testu.
FF PU	+	Za vyváženosť testov boli zodpovední vedúci katedier.
FEM SPU	+	Databáza otázok je rozdelená podľa oblastí, ako aj podľa stupňa náročnosti otázok. Každý test je generovaný tak, aby počet otázok z každej oblasti a z každého stupňa náročnosti bol rovnaký.
EF TUKE	+	Neuvádzajú.
FBERG TUKE	-	Bez prijímacej skúšky.
FM TNUAD	-	Bez prijímacej skúšky.
FF TRUNI	+	Za vyváženosť zodpovedajú vedúci katedier. O rovnakej obťažnosti jednotlivých testov hovorí skutočnosť, že vo výsledkoch jednotlivých verzií nie sú žiadne rozdiely.
FZSP TRUNI	+	Neuvádzajú.
PF TRUNI	+	Testy sú generované z databázy otázok, pričom každý z uchádzačov má z danej oblasti rovnaký počet otázok. Žiaden z testov sa neopakuje.
FM UK	+	Z matematiky bolo pripravených päť rovnocenných verzií testov v štyroch variantoch. Testy z anglického jazyka boli pripravené v piatich rovnocenných verziách.
FTVŠ UK	-	Fakulta nepoužíva viac verzií testov.
FF UK	+	Jednotlivé verzie testov majú rovnaký počet otázok (úloh), autori vytvárajú v

FVS UPJŠ	+	Verzie testov sú vyvážené z hľadiska počtu položiek z jednotlivých oblastí (ekonómia, právo atď.), v niektorých prípadoch aj z hľadiska zastúpenia tém v rámci oblastí (napr. cudzí jazyk). Pri zostavovaní testov sa využívajú niektoré techniky výberu výskumnej vzorky v sociálnych výskumoch (náhodný výber, systematicky výber). Zastúpenie jednotlivých verzií je predmetom sledovania. Z posledné dva roky sa sleduje aj informáciu o miere úspešnosti alebo neúspešnosti jednotlivých položiek, výsledky sa aplikujú pri príprave nasledujúceho prijímacieho konania.
PF UPJŠ	+	Z každého predmetu bol vo všetkých verziách rovnaký počet otázok, ba dokonca z jednotlivých učebnicových kapitol bol v teste rovnaký počet otázok. O vyváženosti testov svedčí nepriamo aj percentuálny pomer medzi zúčastnenými prijatými uchádzačmi v jednotlivých várkach.
FMK UCM	+	Firma EXAM pripravila viacero verzií testov, pričom z hľadiska rovnakej príležitosti pre všetkých sa tieto odlišovali predovšetkým poradím otázok a správnych odpovedí.

Legenda:

+ škola používa dva a viac variantov testov

- škola používa jeden variant testu alebo prijímaciu skúšku neorganizuje

5a) Pri ktorých študijných programoch sa využíva viacero verzií testov?

25 z 29 fakúlt používa počas prijímacej skúšky na jednotlivé študijné programy aspoň dve rôzne verzie testov. Najčastejšie pritom ide o varianty, nie formy testov. Ako sme už spomínali, na dvoch fakultách (FM TNUNI, FBERG TUKE) sa prijímacia skúška nekoná vôbec, na ďalších dvoch (FZ PU, FTVŠ UK) sa využíva jeden variant.

5b) Ako je zabezpečené aby boli jednotlivé verzie testov vyvážené?

Odpovede dokazujú, že prakticky všetky fakulty sa minimálne formálne usilujú o zabezpečenie vyváženosti jednotlivých variantov testov. Okrem troch fakúlt (OF EU, FMV EU, FMK UCM), na ktorých sa testy zabezpečujú externe (u prvých dvoch je to rektorát a týmto orgánom poverené pracoviská, zatiaľ čo u posledne menovanej je to externá firma profesionálne sa zaoberajúca problematikou prijímacieho konania), je na ostatných zodpovednosť za vyváženosť testových variantov delegovaná na konkrétne osoby. Sú to buď učitelia/zostavovatelia/iní prizvaní odborníci (FiF UMB, FF UK, LF UK, PF UPJŠ), vedúci/gestori katedier (FF PU, FH TU, FHV UMB) alebo predsedovia skúšobných komisií (FSVZ UKF, FF UKF). Ostatné fakulty tieto osoby neuvádzajú. Okrem toho, na šiestich školách generuje testy na základe zostavených otázok počítač. Na FEM SPU je každý test generovaný tak, aby počet otázok z každej oblasti a z každého stupňa náročnosti bol rovnaký. Podobne na LF UK a PF TU sa z otázok podľa presne zvolených okruhov počítačom generujú prijímacie testy. Ďalšie tri fakulty (FHV UMB, PF UMB, FSEV UK) generujú testy náhodne (bez bližšieho popísania využívaných mechanizmov). Zaujímavý je ešte fakt, že Pedagogická fakulta UK využíva prevažne formy, nie varianty testov.

5c) Aké sú rozdiely vo výsledkoch jednotlivých verzií?

Väčšina škôl nesleduje rozdiely vo výsledkoch jednotlivých variantov. Treba však poukázať i na rozdiel v tejto kategórii: sú školy, ktoré sa k tejto podotázke ani nevyjadřili, naopak, iné (APZ, FF UK, FPVMV UMB) ochotne priznali, že tieto záležitosti nesledujú. Ďalšiu skupinu tvoria školy, ktoré rozdiely sledujú, pretože v odpovediach píšú, že rozdiely vo výsledkoch jednotlivých verzií sú minimálne alebo žiadne. Aj tu ale môžeme identifikovať dve podskupiny: na jednej strane fakulty (FH TU, FSVZ UKF, FF UKF, FiF UMB, PF UPJŠ, FSEV UK), ktoré to konštatujú, na druhej strane fakulty (LF UK, FVS UPJŠ), ktoré odpoveď ďalej rozvádzajú a u ktorých je predpoklad, že naozaj svoje tvrdenie štatisticky overujú. Fakulta verejnej správy UPJŠ napríklad uvádza: "Za posledné dva roky sa sleduje aj informácia o miere úspešnosti alebo neúspešnosti jednotlivých položiek, výsledky sa aplikujú pri príprave nasledujúceho prijímacieho konania."

Po zhodnotení dostupných údajov je možné konštatovať, že VŠ ešte stále neprikladajú

len u malej časti.

6. kto presne opravoval/vyhodnocoval vyplnené prijímacie testy/ústne skúšky a ako bola zabezpečená objektivnosť hodnotenia.

Touto otázkou sa sledoval postup pri hodnotení uchádzačov na prijímacích skúškach. Fakulty by mali verejnosť informovať, kto je zodpovedný za hodnotenie uchádzačov a ako je zabezpečená jeho objektivita. Vyhodnotenie sa dá totiž označiť za jednu z najrizikovejších fáz celého prijímacieho konania. Hlavné riziká a problémy v danej fáze:

- 1 riziko ľudského alebo technického omylu
- 3 tradične minimálna transparentnosť
- 4 voľnosť v rozhodovaní (najmä pri otvorených otázkach, teda otázkach vyžadujúcich doplnenie odpovedí a pri ústnych skúškach)
- 6 nedostatočné zaškolenie a kontrola hodnotiteľov
- 9 uchádzači nemajú možnosť kontroly postupu školy, keďže okrem vlastného testu nemajú garantovaný prístup k iným potrebným materiálom z prijímacej skúšky (iné testy, kľúče správnych odpovedí).

Nasledujúca tabuľka uvádza kto vyhodnocoval testy a ako bola zabezpečená objektivita vyhodnocovania:

ŠKOLA	VYHODNOCUJE	ZABEZPEČENIE OBJEKTIVITY
APZ	skúšobné komisie	v uzavretých miestnostiach, za prítomnosti akademických funkcionárov, ihneď po vyplnení
FMV EU	počítač	elektronicky
OF EU	počítač	elektronicky, čiarový kód
FZ PU	členovia katedier	testy označené čiarovým kódom
FF PU	dekanom menovaný tím	číselný kód, podpis pod test
FEM SPU	počítač	elektronicky
EF TUKE	členovia katedier	konanie a výsledky v rovnaký deň, kódované testy
FBERG TUKE	–	–
FM TNUAD	–	–
FF TRUNI	počítač/prijímacia komisia	
FZSP TRUNI	prijímacia komisia	
PF TRUNI	počítač	elektronicky
FM UK	opravovatelia	čiarový kód viacnásobná kontrola
FTVŠ UK	počítač	elektronicky (čiarový kód)
FF UK	pracovníci katedier	kontrolované vedúcimi katedier testy označené len čiarovým kódom podpis vyhodnocovateľa
LF UK	počítač	elektronické vyhodnocovanie za prítomnosti zástupcov školy, študentov, médií
PdF UK	komisia	čiarový kód, viacnásobná kontrola prítomnosť viac uchádzačov v niektorých US
PF UK	učitelia na počítači	za prítomnosti uchádzača, ktorý výsledok potvrdil podpisom
FSEV UK	počítač	elektronicky
FSVZ UKF	neuvádzajú	anonymné vyhodnocovanie - čiarový kód
FF UKF	skúšobná komisia	podpis na teste
FHV UMB	počítač/členovia katedry	elektronicky a manuálne s podpisom vyhodnocovateľa
FPVMV UMB	počítač	elektronicky
FPV UMB	počítač	elektronicky
FilF UMB	počítač/pracovníci katedry	elektronicky
PF UMB	počítač	elektronicky
FVS UPJŠ	počítač	elektronicky
PF UPJŠ	komisia	podpis pod test
FMK UCM	externe/komisia (pri ústnej skúške - US)	kvalitné zloženie komisie (US), prítomnosť 4 uchádzačov (US)

Vyhodnocovanie písomnej alebo ústnej skúšky prebiehalo viacerými spôsobmi:

5. externe; 2. počítačom (elektronicky); 3. poverenými pracovníkmi; 4.

UCM, avšak ústna skúška prebehla pod dohľadom komisie. Iné fakulty (FVS UPJŠ, PF UMB, FPV UMB, FPVMV UMB, LF UK, FTVŠ UK, PF TRUNI, FEM SPU, OF EU, FMV EU, FSEV UK) využili na spracovanie a opravu testov skenovacie zariadenie a počítač. Na ďalších fakultách (PF UPJŠ, FF UKF, FSVZ UKF, PdF UK, FF UK, FM UK, FZSP TRUNI, EF TUKE, FF PU, FZ PU, APZ) zodpovedali za hodnotenie testov vopred určené alebo menované osoby/tímy: prijímacie/skúšobné/dekanom menované komisie, členovia jednotlivých katedier, resp. bližšie neurčení opravovatelia. Nakoniec, niektoré školy (FiF UMB, FHV UMB, PF UK, FF TRUNI) hodnotili kombináciou oboch spôsobov.

Pokiaľ ide o garanciu objektivity hodnotenia, fakulty (aj v závislosti od zvoleného spôsobu hodnotenia) uvádzajú nasledovné zábezpeky:

- 1 elektronické vyhodnocovanie
- 3 anonymné vyhodnocovanie (využitie čiarového kódu)
- 4 podpis opravovateľa pod test
- 5 kvalitné zloženie komisie (v prípade ústnej skúšky)
- 10 prítomnosť viacerých uchádzačov počas počítačového/ústneho hodnotenia
- 11 viacnásobná kontrola poverenými pracovníkmi
- 12 konanie prijímacej skúšky a zverejnenie jej výsledkov v rovnaký deň
- 13 priebeh vyhodnocovania v uzavretých miestnostiach pod dozorom akademických funkcionárov.

Vo všeobecnosti je možné skonštatovať, že v zabezpečovaní objektivity hodnotenia dochádza oproti minulým rokom k zlepšeniam. Aj vďaka faktu, že VŠ sú každoročne pod drobnohľadom laickej i odbornej verejnosti ako aj mimovládnych organizácií, je badať, že viaceré verejne deklarované záruky kvalitného hodnotenia prijímacej skúšky sa stávajú štandardom. Spomeňme napríklad dnes už bežnejšie umožnenú prítomnosť uchádzačov či niekoľko ich zástupcov pri vyhodnocovaní testov či viacnásobnú kontrolu testov rôznymi subjektami, niekedy v kombinácii s počítačom.

Napriek uvedenému, sa treba zamerať na odstránenie tých ciest vedomej i nevedomej manipulácie s výsledkami, ktoré pretrvávajú, respektíve ktoré sa objavili po nástupe počítačového hodnotenia. Spomeňme napríklad stále existujúcu nízku transparentnosť a objektivitu pri ústnych skúškach či riziko technického omylu pri niektorých operáciách s počítačom (jedna zo škôl napríklad vkladala odpovede do počítača manuálne).

7. všetky materiály schválené orgánmi akademickej samosprávy fakulty v akademickom roku 2003/2004, ktoré sa týkajú problematiky prijímacieho konania a informáciu o pripravovaných konkrétnych zmenách v prijímacom konaní v budúcnosti.

Táto otázka slúžila k získaniu prehľadu či a nakoľko reguluje prijímacie konanie akademickej samospráva fakulty, do akej miery túto problematiku rieši formálnymi dokumentmi. Oproti minulému roku do tohto bodu pribudla aj žiadosť o informáciu, či a aké zmeny v súvislosti s prijímacím konaním plánuje fakulta v budúcnosti prijať. Podrobné a jasne upravené postupy týkajúce sa prijímacieho konania, ktoré sú zaznamenané v dokumentoch prijatých akademickými orgánmi tiež zvyšujú transparentnosť procesu prijímania študentov. Okrem toho, je podstatné vedieť, aké zmeny (ak vôbec) fakulta zamýšľa v budúcom roku uskutočniť v procese prijímacieho konania. V prvom rade tým môže dostatočný čas vopred upozorniť najmä uchádzačskú verejnosť na pripravované kroky, rovnako tým však prakticky dokazuje, že každoročne hodnotí úspešnosť obsahového a organizačného zabezpečenia a pružne vyvodzuje prípadné zmeny, ak by boli potrebné.

Na polovici z vybraného súboru škôl (EF TUKE, FEM SPU, FHV UMB, FF UK, FM TNUAD, FMV EU, FPVMV UMB, FVS UPJŠ, OF EU, FBERG TUKE, FSVZ UKF, FF UKF, FF PU, PF UPJŠ) sa prijímacie konanie riadi materiálom schvaľovaným za týmto účelom. Najčastejšie sa nazýva Zásady konania prijímacích skúšok, je schvaľovaný Akademickým senátom fakulty (AS) a detailne pojednáva o obsahovom, organizačnom a technickom zabezpečení konania. Na iných školách sa objavujú kritériá, informácie o prijímacej skúške či príkazy dekana, ktoré nemusia, ale vo viacerých prípadoch približne zodpovedajú spomínaným zásadám. Fakulty teda nemôžeme striktno diferencovať len na základe predložených dokumentov, pretože ak sledujeme proces zabezpečenia prijímacieho konania ozaj detailne, ukáže sa, že každá škola má vskutku vlastný systém, ktorý sa niekde viac a niekde menej odráža v materiáloch schválených akademickými orgánmi. Niektoré školy skôr vychádzajú z platného štatútu univerzity a/alebo školského či študijného poriadku, iné zakotvujú organizáciu viac vo svojich dokumentoch. Jednotný a detailný dokument je však čitateľnejší. Nasledujú informácie obdržané od ostatných škôl:

- 1 *Príkazy/pokyny dekana: FiF UMB*
- 2 *rektor APZ so všetkými materiálmi týkajúcimi sa organizácie, priebehu a podmienok prijímacieho konania oboznámil AS a takto odporučený materiál bol predložený ministrovi vnútra SR*
- 3 *AS FPV UMB schvaľuje ďalšie podmienky prijímania na fakultu, ktoré nie sú regulované Štatútom UMB*
- 4 *Materiály týkajúce sa prijímacieho konania schválené orgánmi akademickej samosprávy v akademickom roku 2003/2004 si možno zakúpiť na Študijnom oddelení FTVŠ UK za 60,- Sk.*
- 5 *FZ PU zaslala kritéria na prijímanie na jednotlivé študijné programy ako aj Študijný a skúškový poriadok*
- 6 *FP TRUNI: Informácia o prijímacej skúške na vysokoškolské štúdium v študijnom odbore "právo" v roku 2004 a o štúdiu na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave v akademickom roku 2004/2005*
- 7 *FZSP TRUNI zaslala Informácie o možnostiach štúdia na FZSV Trnavskej univerzity v akademickom roku 2004/2005*
- 8 *LF UK odkázala na internetovú stránku fakulty, na ktorej sa nachádzajú*

- všetky zápisnice Akademického senátu
- 9 PdF UK zaslala informáciu o otváraných študijných odboroch a organizácii a priebehu prijímacieho konania
 - 10 PF UK a FMK UCM zaslali Kritériá na prijímacie skúšky v akademickom roku 2004/2005
 - 11 FM UK zaslala Kritéria prijímania študentov na FM UK v akademickom roku 2004/2005 ako aj relevantné zápisnice AS týkajúce sa prijímacieho konania
 - 13 PF UMB zaslala nasledovné materiály: Podmienky prijímacieho konania, Prijímacie konanie - zabezpečenie, Pozvánka na prijímacie skúšky
 - 14 AS FF TRUNI schvaľoval bodové hodnotenie prijímacej skúšky, ktorého rozpis SGI obdržal
 - 15 FSEV UK sa v prijímacom konaní riadi materiálmi predpísanými zákonom.

V otázke č. 7 sme zisťovali aj, aké kroky plánuje fakulta prijať do budúcnosti. Mnoho fakúlt k tejto podotázke nezaujalo stanovisko, a tak nižšie uvádzame vyjadrenia len piatich fakúlt:

- 3 FTVŠ UK: *Pokiaľ ide o zmeny v prijímacom konaní v budúcnosti, možno ich uskutočniť po úspešnom završení akreditačného procesu.*
- 4 FP TRUNI: *Fakulta v tomto roku nepripravuje žiadne podstatné zmeny v prijímacom konaní.*
- 5 FF TRUNI: *Návrhy na zmeny môžu katedry podať ešte v priebehu mesiaca september 2004.*
- 11 PF UPJŠ: *Pri schvaľovaní budúročnej koncepcie požiadaviek na prijímacie konanie sa pozornosť akademického senátu zameria na posúdenie potrebnosti zaradenia predmetov psychológia a sociológia v rámci prijímačkových požiadaviek na obsah náuky o spoločnosti; počíta sa so zaradením nového dejepisu pre 2. ročník - svetové dejiny.*
- 12 FF UK: *Pravidlá PS na budúci školský rok sa budú tvoriť a schvaľovať v septembri - októbri 2004, po obdržaní výsledkov akreditácie fakulty.*

Problematiku potenciálnych zmien v prijímacom konaní v budúcnosti okomentovalo v odpovediach len päť škôl, aj to veľmi stručne. Prijímacie konanie podľa nášho názoru naďalej poskytuje dostatok výziev, na ktoré je potrebné reagovať. Z tohtoročného monitoringu však vyplýva, že táto sebareflexia u vysokých škôl vo veľkej miere chýba. Školy sa nielenže často stavajú negatívne k externá kritike, ale pružne nereagujú ani na interné podnety prichádzajúce z vlastnej akademickej pôdy. Takýto postoj v konečnom dôsledku poškodzuje nielen samotnú VŠ a jej predstaviteľov, ale omnoho viac postihuje uchádzačov a v dlhodobej perspektíve celú spoločnosť.

8. zoznam všetkých platených materiálov súvisiacich s prijímacím konaním ponúkaných uchádzačom s presným uvedením cien, či a v akej podobe ponúkala fakulta platené informácie (platené prípravné kurzy, platené informačné dni a pod.) a koľko uchádzačov sa ich zúčastnilo.

Otázkou sme získavali prehľad o postupoch, ktoré by mohli zvýhodniť časť uchádzačov schopných uhradiť dodatočné náklady súvisiace s prijímacím konaním. Poskytovanie platených informácií dostupných iba časti uchádzačov môže vytvárať nerovnú štartovaciu pozíciu, a tak znížiť šance uspieť na prijímacej skúške osobám zo sociálne slabšieho prostredia. Či už ide o platené študijné materiály alebo o prípravné kurzy a podujatia, skutočná cena prijímacieho konania stúpa. Poplatok, ktorý uchádzači uhrádzajú, teda často neodráža reálne náklady. Podľa zistení SGI z lanských i tohtoročného monitoringu, sumy za prípravné kurzy predstavujú často niekoľko tisíc slovenských korún.

Nižšie uvedená tabuľka zhrňa ponuku platených študijných materiálov/kurzov podľa fakúlt. Až 22 z 27 fakúlt (organizujúcich prijímaciu skúšku), ktoré SGI monitoroval, ponúka uchádzačom nejakú formu plateného doškolovania. Samozrejme, zakúpenie uvedenej literatúry, respektíve účasť na kurzoch je nepovinná. V mnohých prípadoch však serióznym záujemcom o štúdium na zvolenej fakulte cíti tlak využiť takúto ponuku, pretože ide zdanlivo (a niekedy žiaľ aj skutočne) o nutný zdroj informácií k úspešnému absolvovaniu prijímacej skúšky. Tzv. poplatok za materiálne zabezpečenie prijímacieho konania¹⁵ teda nie vždy odráža skutočné náklady, ktoré uchádzač musí vynaložiť. Aj v tomto prípade je ale potrebné rozlišovať. Zatiaľ čo málokto by sa pozastavil nad publikáciami v cene niekoľko desiatok korún, niekoľko tisícové sumy (v jednom prípade dosahujúce až 7500 Sk) za prípravné kurzy predstavujú naozaj deliacu čiaru, ktorú si môžu dovoliť prekročiť len solventnejší kandidáti. Je síce treba priznať, že doučovanie uchádzačov zo strany VŠ môže mať hlbšie korene (napríklad nespôsobilosť uchádzačov študovať na VŠ bez dôkladnejšej prípravy), avšak to nesmie byť dôvodom pre nenáležité zvýhodňovanie určitej časti populácie. O to viac je zarážajúce, že práve tri košické VŠ z monitorovaného súboru pýtali za prípravné kurzy najviac (7500 Sk, 5000 Sk, 4760 Sk). Pre mnohé rodiny z východoslovenského regiónu (Prešovský a Košický kraj) môžu byť spomínané sumy sociálne neúnosné. Pri prípravných kurzoch pritom nejde len o cenu, ale aj o miesto konania. Je zrejme, že šanca absolvovať takýto kurz je povedzme v prípade bratislavskej VŠ zásadne odlišná pre uchádzača z Bratislavy a napríklad pre uchádzača z Michaloviec. Škola by preto mala zabezpečiť, aby obsah a forma prijímacej skúšky nevyžadovali ťažko dostupnú (resp. úplne nedostupnú) špeciálnu prípravu.

Fakultné materiály/podujatia k prijímacím skúškam			
Fakulta	Typ ponuky	Predmet ponuky	Cena/Poplatok
PF UPJŠ	Prípravný kurz	Prípravný kurz pre uchádzačov o štúdium práva	7 500 Sk
FVS UPJŠ	Prípravný kurz		5 000 Sk
	Prípravný kurz □ Pri	právny kurz pre uchádzačov o štúdium práva □ 7 500 S k □ □ □ FVS UPJŠ □ Prípravný kurz □ □ 5 000 S	k □ □ □
	ravný kurz □ Príprav	ný kurz pre uchádzačov o štúdium práva □ 7 500 Sk □ □ □ S UPJŠ □ Prípravný kurz □ □ 5 000 Sk □ □ □ rz □ Prípravný	kurz
	chádzačov o štú	dium práva □ 7 500 Sk □ □ □ FVS UPJŠ □ Prípravný kurz □ Sk □ □ □	vný kurz pre uch
čov o štúd	ium práva □ 7 500	Sk □ □ □ FVS UPJŠ □ Prípravný kurz □ □ 5 000 Sk □ □ □ ijný materiál □ Príklady z ma	tematiky
	chádzačov o štúdiu	m na Ekonomickvej fakulte na TU v	Košici
	35 Sk □ □ □	rz □ □ 5 000 Sk □ □ □	chádzačov
	údium práva □ 7 500	Sk □ □ □ FVS UPJŠ □ Prípravný kurz □ □ 5 000 Sk □ □ □ udijný materiál	□ Príkla
	matematiky pre	uchádzačov o štúdium na Ekonomickej fakulte na T	U v Košiciach □ □ Sk □ □ □
		kurz □ Prípravný kurz pre uchádzačov o štúdium pr	

	Sk □ □ □	stvo všeobecnovzdelávacích odborov - špecializácia	slovenský jazyk □ 1 149 Sk □ □ □
o	všeobecnovzdelá	vacích odborov - špecializácia slovenský jazyk □ 1	149 Sk
	Učiteľstvo všeo	becnovzdelávacích odborov - špecia	lizácia slove nský jazyk □ 1 149 □ □ □
ri	pravný kurz □ Dvo	jdňový kurz z výtvarnej výchovy □ 450 + 450 Sk (úhr	ada naraz: 800 Sk) □ □
vn	ý kurz □ Dvojdnov	ý kurz z výtvarnej výchovy □ 450 + 450 Sk (úhrada nar	az: 800
□	□ □	Prípravný kurz □ Dvojdnový kurz z výt	arnej v
vy	□ 450 + 450 Sk (úhrada naraz: 800 Sk) □ □ □	
avný kurz	□ Dvojdnový kurz	z výtvarnej výchovy □ 450 + 450 Sk (ú	hrada n
:	800 Sk) □ □ □	Sk □ □ □	ovzdelá
	h odborov - špe	cializácia slovenský jazyk □ 1	149 Sk
	tvo všeobecnovzdel	ávacích odborov - špecializácia slovenský jazyk □ 1	borov -
	ializácia slovensk	ý jazyk □ 1 149 Sk □ □ □	ý jazyk
	9 Sk □ □ □	stvo všeobecnovzdelávacích odborov - špecializácia slo	yk □ 1 149 Sk □ □ □
ch odb	orov - špecializác	ia slovenský jazyk □ 1 149 Sk □ □ □	ecnovzd
	cích odborov - špe	cializácia slovenský jazyk □ 1 149 Sk □ □ □	h odborov - š
	lizácia slovenský	jazyk □ 1 149 Sk □ □ □	ecializ
	slovenský jazyk □ 1	149 Sk □ □ □	cializá
slovenský	jazyk □ 1 149 Sk □	□	ích odb
	- špecializácia sl	ovenský jazyk □ 1 149 Sk □ □ □	azyk □ 1
	k □ □ □	všeobecnovzdelávacích odborov - špecializácia	lizáci
	venský jazyk □ 1 149 Sk	□ □ □	lovenský jazy
149 Sk	□ □ □	becnovzdelávacích odborov - špecializácia sloven	yk □ 1 14
□ □ □		ecnovzdelávacích od	borov - šp
lizácia	slovenský jazyk □ 1 1	49 Sk □ □ □	zdelávacíc
	orov - špecializác	ia slovenský jazyk □ 1 149 Sk □ □ □	v - špecia
	ia slovenský ja	zyk □ 1 149 Sk □ □ □	rov - špec
	ácia slovenský jazyk	□ 1 149 Sk □ □ □	- špeciali
	slovenský jazyk	□ 1 149 Sk □ □ □	v - špecia
cia slove	nský jazyk □ 1 149 S	k □ □ □	cia sloven

ý

j
a
z
y
k

9. všetky otázky použité na prijímacích skúškach za päť najžiadanejších študijných programov v poradí podľa pomeru počtu prihlášok na jedno plánované miesto v akademickom roku 2004/2005 a informáciu aké štatistické a iné postupy boli použité na spätné vyhodnotenie kvality testov (napr. údaje o percentuálnej úspešnosti u jednotlivých otázok).

Oproti minulému roku sa čiastočne zmenila formulácia otázky. V tomto roku sme od vybraných VŠ žiadali testy použité len za päť najžiadanejších odborov. Cieľom bolo znížiť administratívne zaťaženie, najmä na školách s mnohými študijnými programmi. Okrem toho, na rozdiel od minuloročného monitoringu mala aj druhá časť otázky inú formu. Zaujímalo nás, aké kvantitatívne alebo kvalitatívne postupy (ak vôbec) vo všeobecnosti škola používa na spätné vyhodnocovanie úrovne použitých testov. Spadajú sem teda napríklad aj údaje o percentuálnej úspešnosti jednotlivých otázok.

Je veľmi dôležité, či fakulta po ukončení prijímacieho konania v úplnej forme zverejňuje nielen otázky, ktoré sa v testoch nachádzali, ale aj správne odpovede. Verejnosť si tak môže overiť, či boli otázky na prijímacie skúšky v súlade so Zákonom o VŠ, teda že napríklad nešli nad rámec stredoškolského učiva. Tiež je možné spätne skúmať ich úroveň z hľadiska psychometrie, teda či daná fakulta sleduje prijímacím konaním výber naozaj najkvalitnejších kandidátov. Často sa totiž stáva, že otázky sú jednostranne zamerané a testujú napríklad len zapamätanie a reprodukciu, pričom zanedbávajú iné podstatné študijné predpoklady ako napríklad schopnosť generalizácie alebo čítanie s porozumením. Zverejnením otázok použitých na prijímacích skúškach poskytuje škola uchádzačom možnosť samostatne si zhodnotiť svoj výkon. Týmto spôsobom zníži aj administratívne zaťaženie spojené s individuálnymi žiadosťami o nahliadnutie a odpis testov. Nakoniec, otázky sú osožné taktiež pre budúcoročných kandidátov, ktorí získajú orientačný prehľad prijímacej skúšky. Práve ich nezverejnením môže škola niektorým jedincom poskytnúť nenáležitú výhodu. Ak sa totiž istý uchádzač rozhodne po skúške nahliadnuť do prijímacieho testu, na čo má na základe Zákona o VŠ plné právo, odpisom otázok, ich zapamätaním alebo inak sa vlastne dostáva k prijímaciemu materiálu. Práve takto sa potom môže vytvoriť priestor pre obmedzené a netransparentné šírenie otázok, ku ktorým sa dostanú len vybrané osoby.

Okrem použitých otázok majú veľkú výpovednú hodnotu aj údaje o percentuálnej úspešnosti u jednotlivých otázok. Ťažnosť testových položiek je totiž jedným z troch základných faktorov reliability alebo spoľahlivosti testu. Ťažnosť otázky sa vyjadruje percentom úspešných odpovedí na ňu a optimálne by sa mala pohybovať okolo 40 – 60 %. Príliš ľahké položky (s úspešnosťou nad 80 %) alebo naopak, príliš ťažké položky (s úspešnosťou pod 20 %) „kazia“ psychometrickú kvalitu testu. Cieľom testovania je totiž zmerať rozdiely v úrovni medzi respondentmi. Napríklad test s 30 položkami môžeme chápať ako 30 samostatných čiastkových meraní, ktorých výsledok sa nakoniec skombinuje. Príliš ľahká alebo naopak príliš ťažná položka je ako zbytočné, zmarené, neúčelne vyplytvané čiastkové meranie, nakoľko nepoukazuje na žiadne rozdiely medzi respondentmi. Z pohľadu extrémnej položky sú všetci respondenti rovnakí – všetci rovnako dobrí, alebo všetci rovnako slabí (In: Burjan, V., Suchomel P.: Príručka pre vysoké školy: Princípy dobrého prijímacieho konania. Bratislava, SGI 2003, str. 12).

Jednotlivé otázky alebo varianty testov, v ktorých sa objavili, nezaslali nasledovné školy: FHV UMB, FF UK, FiF UMB, FM TNUAD, FMV EU, FPV UMB, FVS UPJŠ,

FZ PU, PF TRUNI, FH TRUNI, FZSP TRUNI, FF PU, PdF UK, PF UK, PF UPJŠ, FTVŠ UK, FBERG TUKE, FPVMV UMB, OF EU.

Ako dôvody nezverejňovania otázok uvádzajú:

- 1 prijímacie konanie by stratilo opodstatnenie (FHV UMB)*
- 2 duševné vlastníctvo/autorské práva tvorcov/fakulty (FF UK, FTVŠ UK, FVS UPJŠ, FZSP TRUNI)*
- 4 uchádzači dostávajú okruhy otázok (FiF UMB)*
- 5 prijímacie skúšky neorganizujú (FM TNUAD, FBERG TUKE)*
- 6 predmet utajenia (FPVMV UMB)*
- 7 úzky okruh látky, ktorý môže byť obsahom prijímacej skúšky (FVS UPJŠ, PdF UK)*
- 9 nenáležité zvýhodnenie uchádzačov v druhom kole prijímacieho konania (PdF UK)*
- 10 za otázky zodpovedá rektorát (FMV EU, OF EU)*
- 13 nemožnosť vypracovania z dôvodu náhodnej generácie otázok do testov počítačom (PF UK)*
- 14 nepredstavuje zákonnú povinnosť (PF UPJŠ)*
- 15 bližšie nešpecifikované (FPV UMB, FZ PU, PF TRUNI, FF TRUNI, FF PU).*

Uvádzané odpovede VŠ z hľadiska povinnosti, ktorú im ukladá Zákon o slobodnom prístupe k informáciám, neobstoja. Zverejňovať otázky použité na prijímacej skúške síce nie je zákonná povinnosť vyplývajúca zo Zákona o VŠ, avšak zákonnou sa stáva na základe infozákonovej žiadosti. Jediným platným argumentom v tomto prípade je ten, ktorý sa v zmysle infozákona opiera o obmedzenie prístupu k informáciám z dôvodu ochrany duševného vlastníctva ustanovenej osobitným predpisom (v našom prípade Autorský zákon). K tomu, aby škola legálne odmietla poskytnúť z vyššie uvedeného dôvodu Otázky, musí byť splnený predpoklad existencie Otázok ako diela v zmysle Autorského zákona. Predmetom autorského práva je pritom iba literárne a iné umelecké dielo a vedecké dielo, ktoré je výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti autora. Nie každá zbierka otázok na prijímacie skúšky musí byť nevyhnutne autorským dielom, hoci by tak fakticky aj bola označená vydavateľom. Pokiaľ chýba vlastná tvorivá duševná činnosť autora, nejedná sa o Autorské dielo. Z praxe je známe, že zbierky otázok na prijímacie skúšky sú často iba mechanicky alebo náhodne volené súbory otázok bez akéhokoľvek nového osobitého tvorivého prístupu a originálneho vkladu autora. Otázky sú často krát iba vetami skopírovanými zo stredoškolských učebníc alebo iných publikácií pri zmenení slovosledu tak, aby sa z oznamovacej (informatívnej) vety stala veta opytovacia (otázka), prípadne sú iba mierne pozmenenými, či doplnenými kópiami už existujúcich zbierok otázok. V takomto prípade sa teda nemožno odvolávať na ochranu duševného vlastníctva ustanovenú osobitným predpisom. Zákonná povinnosť by nemala byť hlavným popudom, prečo sa VŠ napokon rozhodne otázky sprístupniť. SGI preto nedal preskúmať rozhodnutia jednotlivých VŠ súdom, očakáva však rozhodnutie v identickej kauze z minulého roku monitoringu. Domnievame sa, že jednotlivé školy by si mali samy uvedomiť dôvody v prospech každoročného zverejňovania obsahu prijímacej skúšky.

Zvyšné školy zaslali otázky:

- 1 v plnom rozsahu: APZ, FMK UCM, FM UK;*
- 2 odkaz na publikáciu/webovú stránku s nimi: EF TUKE, FEM SPU, LF UK, FF*

UKF, FSVZ UKF, PF UMB.

Percentuálnu úspešnosť otázok nesledovali, resp. inak úroveň testov/otázok nevyhodnocovali nasledovné VŠ: APZ, FiF UMB, FBERG TUKE, FM TNUAD, FPV UMB, FTVŠ UK, FZ PU, LF UK, PF TRUNI, FF UKF, FSVZ UKF, FF TRUNI, FZSP TRUNI, FF PU, PF UK, FM UK, PF UPJŠ, EF TUKE, FHV UMB, PF UMB.

Dôvody, prečo tak nekonali, sú:

- 1 rozsiahlosť testovacieho materiálu (APZ, LF UK, FF PU, PF UK)
- 3 časové a kapacitné dôvody (APZ, FiF UMB, FM UK)
- 4 zaprotokolovanie testovacieho materiálu v zmysle predchádzania manipulácii (FF UKF, FSVZ UKF)
- 6 samoučelnosť/bezdôvodnosť (FiF UMB, PF UPJŠ)
- 7 vyhodnotenie je predmetom pripravovaného overovacieho systému kvality (PF UMB)
- 8 prijímacie skúšky neorganizujú (FM TNUAD, FBERG TUKE).

Ostatné školy dôvody neuviedli.

Percentuálnu úspešnosť sledovali, resp. inak úroveň testov/otázok vyhodnocovali nasledovné VŠ: FEM SPU, FF UK, FMK UCM, FMV EU, FPVMV UMB, FVS UPJŠ, PdF UK, PF UMB, OF EU.

Vyššie spomenuté školy uvádzajú nasledovné postupy:

- 1 sledovanie miery úspešnosti jednotlivých položiek (percentuálnej úspešnosti) (FVS UPJŠ, FEM SPU, FMK UCM)
- 2 sledovanie úspešnosti testov za jednotlivé dni a predmety (FMV EU)
- 3 vyhodnotenie úspešnosti testu ako celku (FPVMV UMB, OF EU)
- 5 individuálne zváženie potreby kvalitatívneho vyhodnocovania (komparatívna metóda, stanovenie rozptylu výsledkov písomnej časti skúšky) (PdF UK)
- 7 vyhodnotenie kvality použitých testov si uskutočňujú jednotlivé katedry (FF UK).

Približne dve tretiny škôl z nášho súboru sa vôbec nezaoberajú spätným vyhodnocovaním kvality testov. Aj zo škôl, ktoré sa tejto problematike venujú, zostáva len niekoľko, ktoré reálne deklarovali každoročné vyhodnocovanie testových položiek, ktoré sa nám javí ako veľmi podstatné. Z ďalšej komunikácie s niektorými VŠ vyplynulo, že ich predstavitelia sa v otázke prípravy kvalitných prijímacích testov spoliehajú na dlhoročné skúsenosti zostavovateľov. V tejto súvislosti však treba poukázať na jednu zo základných mylných predstáv, ktorá obostiera prípravu testov: nie každý dobrý odborník a skúsený pedagóg dokáže automaticky zostaviť kvalitný test zo svojho oboru. Týmto v žiadnom prípade nespochybňujeme odbornosť garantov prijímacích skúšok, naopak, snažíme sa poukázať na možné úskalía celého procesu a taktiež na možnosti nápravy. V tejto súvislosti špeciálne spomeňme publikáciu *Princípy dobrého prijímacieho konania renomovaných autorov z oblasti psychometrie a prípravy prijímacieho konania Vladimíra Burjana a Petra Suchomela*, ktorá detailne pojednáva práve o diskutovanej téme a zároveň poskytuje návod ako predísť bežným, ale i často prehliadaným nezrovnalostiam.

10. (Infožiadost' č. 2)

- b) aký bol celkový počet žiadostí o preskúmanie rozhodnutia dekana o neprijatí na štúdium;
- d) pri akom počte žiadostí zmenil dekan fakulty svoje pôvodné rozhodnutie o neprijatí;
- f) pri akom počte žiadostí zmenil rektor rozhodnutie dekana o neprijatí;
- h) aké presne boli dôvody zmeny rozhodnutí o neprijatí dekanom a rektorom (stručná charakteristika).

Táto otázka bola ako jediná súčasťou druhej žiadosti o sprístupnenie informácií SGI. Zasielali sme ju neskôr a to z toho dôvodu, že tzv. odvolacie konanie (posudzovanie žiadostí o preskúmanie rozhodnutia dekana) prebieha na školách až po ukončení riadneho prijímacieho konania. Otázka je v skutočnosti totožná s minuloročnou otázkou bodu štyri, pre väčšiu prehľadnosť sme ju však rozdelili na niekoľko podotázok. Pre účely tejto správy ju považujeme za otázku č.10 infožiadosti SGI.

Tento bod obracia pozornosť na odvolacie konanie, teda na právo uchádzača odvolať sa voči neprijatiu prostredníctvom žiadosti o preskúmanie rozhodnutia dekana o neprijatí na štúdium (ďalej len odvolanie). Nízky alebo nulový počet odvolaní môže svedčiť o kvalitnom vyhodnocovaní testov a zachovaní celkovej transparentnosti a rovnosti šancí v prijímacom konaní. Vysoký počet odvolaní samozrejme automaticky neznamená opak. Viaceré školy totiž prijímajú väčší počet študentov na odvolanie napríklad z dôvodu mechanického posúvania čiary kvôli nenastúpeniu riadne prijatých uchádzačov. Preto treba byť pri posudzovaní nižšie uvádzaných štatistík opatrný.

Práve pre mylnú interpretáciu číselných údajov z odvolacieho konania, SGI zistíval aj o koľkých z odvolaní rozhodol dekan a rektor a aké dôvody ich k tomu viedli. Môže tak totiž vyjsť na povrch viacero pozoruhodných informácií. Ak rektor zmenil pôvodné rozhodnutie dekana, poukazuje to buď na nesúlad konania dekana so Zákonom o VŠ alebo vnútornými predpismi školy. Ďalšou zaujímavou informáciou je presný dôvod dodatočného prijatia. Ak je totiž viacero uchádzačov poukazujúcich napríklad na chybné vyhodnotenie testu na odvolanie prijatých, dá sa pochybovať o kvalite vyhodnocovania testov ako takej, čím mohol byť znevýhodnený širší okruh uchádzačov. Konkrétne máme na mysli fakt, že všetci tí, ktorí odvolanie nepodali, i napriek tomu, že ich test mohol byť zle vyhodnotený, už nemohli byť dodatočne prijatí. Najzávažnejším dôvodom sa však javí úspešné odvolanie sa na náročnosť prijímacích skúšok nad rámec stredoškolského učiva. Pokiaľ vysoká škola uzná takúto žiadosť/žiadosti, dosvedčuje, že pri prijímacích skúškach na konkrétny odbor nebol dodržaný Zákon o VŠ, a že znevýhodnení boli všetci uchádzači.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame údaje týkajúce sa žiadostí o preskúmanie rozhodnutia dekana o neprijatí na štúdium podľa jednotlivých vysokých škôl:

<i>Žiadosti o preskúmanie rozhodnutia dekana o neprijatí na štúdium („odvolania“):</i>			
<i>Fakulta</i>	<i>Počet podaných žiadostí</i>	<i>Počet úspešne vybavených žiadostí</i>	<i>Percento úspešnos</i>
<i>APZ</i>	201	9	4
<i>EF TUKE</i>	35	1	2
<i>PF UK</i>	565	49	8
<i>FMK UCM</i>	201	72	35
<i>FEM SPU</i>	814	63	7
<i>FBERG TUKE</i>	763	163	21

FF PU	318	62	19
FF UKF	608	165	27
FF TRUNI	137	0	0
FHV UMB	312	16	5
FF UK	447	0	0
FiF UMB	n.d.	n.d.	n
FM TNUAD	n.d.	n.d.	n
FM UK	159	0	0
FMV EU	106	2	1
FPV UMB	41	4	9
FPVMV UMB	83	4	4
FSEV UK	67	n.d.	n
FSVZ UKF	363	35	9
OF EU	475	137	28
PdF UK	357	0	0
PF UPJŠ	198	0	0
FVS UPJŠ	198	25	12
FZ PU	2	0	0
FTVŠ UK	22	2	9
PF UMB	263	17	6
LF UK	n.d.	n.d.	n
FZSP TRUNI	n.d.	n.d.	n
PF TRUNI	319	0	0

Poznámka:

2. Označenie "n.d." znamená, že údaje nie sú k dispozícii.
5. Tabuľka sa zakladá na údajoch uvádzaných v odpovediach jednotlivých VŠ na žiadosť o sprístupnenie informácií SGI. Tabuľka v žiadnom prípade nepredstavuje záväzný zdroj informácií pre citovanie alebo akúkoľvek ďalšiu prácu. Oficiálnu tabuľku s rovnakými a mnohými ďalšími údajmi za všetky vysoké školy v SR každoročne zverejňuje Ústav informácií a prognóz školstva na svojej internetovej stránke (www.uips.sk) začiatkom decembra, prípadne vo svojich publikáciách.

Na dvanástich školách v našej vzorke sa dekan alebo rektor rozhodol prijať študentov v rámci dodatočného doplnenia uvoľnených kapacít. Urobili tak buď na základe predpokladaného ale zväčša reálneho počtu študentov, ktorý sa na štúdium nezapísali, resp. neprejavili záujem na fakulte študovať. Často však existujú aj iné dôvody, prečo dekan zmenil svoje pôvodné rozhodnutie, prípadne, a čo je pozoruhodnejšie, prečo rektor zmenil pôvodné rozhodnutie dekana. Bohužiaľ, najmä v poslednom prípade viacero škôl necharakterizovalo dôvody, ktoré k tomu rektora viedli, i keď v zmysle Zákona o VŠ, sa muselo jednať o závažné rozpory.

Dôvody dodatočného prijatia (v prípade, že existovali):

- 1 dopĺňovanie kapacít/uvolnených miest (APZ, PF UK, FMK UCM, FEM SPU, FF PU, FF UKF, FPV UMB, FSVZ UKF, FVS UPJŠ, FSEV UK)
- 3 dodatočné splnenie podmienok na prijatie (FHV UMB)
- 4 sociálne dôvody/pozitívna diskriminácia (FEM SPU, FF UKF, FMK UCM, FSVZ UKF)
- 5 trvalý záujem o štúdium odboru (FF UKF, FSVZ UKF)
- 7 neumožnenie prezentácie vlastnej tvorby, aj keď táto možnosť mala byť uchádzačom pri ústnej skúške poskytnutá (FMK UCM)
- 8 „aktívna“ prítomnosť pedagóga, ktorý nebol v komisii pre ústnu skúšku delegovaný (FMK UCM)
- 11 u externého štúdia rozdiely v súčasných učebných osnovách stredných škôl a osnovách pred rokom 1989 (FMK UCM)

13 *dodatočné prešetrovanie výsledkov prijímacej skúšky (EF TUKE)*

14 *bližšie nešpecifikované (FBERG TUKE)*

Rektor zmenil pôvodné rozhodnutie dekana na týchto školách (v zátvorke je počet zmenených rozhodnutí): FHV UMB (7), FMV EU (2), FPVMV UMB (4), OF EU (2), FTVŠ UK (2), PF UMB (17).

Dôvody:

- 1 nie sú v kompetencii dekana/odkázali na rektorát (FHV UMB, FPVMV UMB, PF UMB)*
- 2 sociálne dôvody (OF EU, FMV EU)*
- 4 dodatočné doplnenie kapacít (OF EU, FMV EU, FTVŠ UK)*

FMV EU však píše, že prehodnotenie odvolaní je výlučne v kompetencii rektora EU, dekan o nich nerozhodoval.

Aj po vylúčení dopĺňania počtu študentov nám vo vyššie uvedených zoznamoch stále figurujú mnohé iné dôvody dodatočného prijatia. Niektoré sa môžu na prvý pohľad javiť ako viac či menej prijateľné a závažné. Zákon o VŠ však jasne rozlišuje, za akých okolností môže dekan zmeniť svoje pôvodné rozhodnutie, resp. rektor pôvodné rozhodnutie dekana. Viaceré z dôvodov uvádzaných školami sa preto v tomto svetle javia ako právne neobhájiteľné. Prihliadanie na trvalý záujem o štúdium odboru či sociálnu situáciu uchádzača je z ľudského hľadiska úplne pochopiteľné a prijateľné, v súčasnom Zákone o VŠ však nemá oporu. Ako nadovšetko otázne sa v tejto súvislosti javí kompetencia dekana FBERG TUKE voľne prijímať uchádzačov pomimo hlavného kritéria (výsledky zo strednej školy), ktorú mu odsúhlasil Akademický senát fakulty. FBERG TUKE síce bližšie nešpecifikoval dôvody dodatočného prijatia, z odpovede tejto fakulty však vyplýva, že dekan či už v regulárnom alebo tzv. odvolacom konaní taktiež zohľadňoval "vážne rodinné situácie, preferovanie rozvoja športu, kultúry a iné". Našou snahou nie je znevážiť takéto konanie niektorých dekanov/rektorov, ale poukázať, že zohľadnenie týchto kritérií Zákon o VŠ neumožňuje. Ak teda VŠ hodlajú zotrvať na svojej pozícii v tomto bode i v budúcnosti, je dôležité usilovať sa o obsahovú zmenu zákona.

ZHODNOTENIE KOMUNIKÁCIE S VYSOKÝMI ŠKOLAMI

Súčasťou monitoringu VŠ prostredníctvom žiadostí o informácie je aj zhodnotenie vzájomnej komunikácie SGI a vysokej školy. Inými slovami, akým spôsobom vysoká škola a jej predstavitelia reagujú na žiadosť, poskytujú k nej relevantné informácie ako aj ich celková ochota a ústretovosť v rámci tohto procesu.

Spôsob, akým vysoká škola navonok vystupuje, ako a ktoré informácie poskytuje, je dôležitý z mnohých hľadísk, napríklad z hľadiska vytvárania a budovania pozitívneho imidžu školy, ktorý najmä v budúcnosti môže zohrať svoju rolu v boji na trhu s uchádzačmi o vysokoškolské štúdium. V dnešnej dobe však majú mnohé fakulty každoročne zabezpečený dostatočný počet uchádzačov, často niekoľkokrát prevyšujúci možnosti prijatia a nie sú tak nútené bojovať o študenta. Výsledkom toho je, že niektoré z nich ani nemajú výrazný záujem poskytovať verejnosti a uchádzačom vyčerpávajúce informácie o prijímacom konaní, ktoré je na Slovensku stále vnímané minimálne veľmi citlivo, ak nie negatívne. Práve úplné zverejnenie informácií výrazne zvyšuje dôveru v proces prijímania nových študentov ako aj celkovú dôveryhodnosť inštitúcie.

Tak ako po minulé roky, aj v roku 2004 prebiehala komunikácia rôznymi kanálmi (najčastejšie e-mailom a telefonicky, bežnou poštou, faxom, ale vyskytla sa aj osobná návšteva predstavitel'a fakulty priamo v sídle SGI) a na rôznych úrovniach (od referentky a vedúcej študijného oddelenia, cez tajomníka, až po prodekana a dekana fakulty, prípadne prorektora univerzity). Napriek tomu, že v prípade niektorých fakúlt vyjadrovali ich predstavitelia určitý nesúhlas s monitoringom SGI, prípadne s niektorými jeho časťami, tento bol s výnimkou jedinej fakulty vyjadrený vždy slušnou, spoločensky prijateľnou formou.

Je zaujímavé aké rôzne postupy a spôsoby volia jednotlivé fakulty pri riešení oficiálnych infožiadostí. Ako už bolo spomenuté, žiadosť bola podávaná na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám, z ktorého vyplývajú vysokej škole isté povinnosti (evidencia, dodržiavanie lehôt a pod.). Napriek tomu, SGI výsostne netrval na formálnom dodržiavaní lehôt spomínaných v zákone, ba naopak, snažil sa po dohode vyjsť vysokým školám v ústrety, čo bolo uvedené aj priamo v žiadosti a v sprievodnej informácii. Skúsenosti z praxe nám však potvrdili, že v určitých prípadoch je potrebné, aby sa vysoké školy a ich zodpovední pracovníci bližšie oboznámili so spomínaným zákonom. Infožiadosti totiž predstavujú pre verejnosť a uchádzačov legitímny spôsob ako žiadať od školy informácie a len ťažko je možné ospravedlniť priet'ahy či nečinnosť nesprávnou interpretáciou alebo neznalosťou zákona a už vôbec nie jeho ignorovaním.

Spektrum odpovedí na infožiadosť SGI bolo veľmi široké – od odpovedí typu „požadované informácie sú sprístupnené na fakultnej webstránke“ až po precízne spracované a kompletne vyjadrenie sa k jednotlivým bodom. Stalo sa, že fakulta mala záujem zverejniť ďaleko viacej informácií a za týmto účelom bolo SGI ponúknuté aj stretnutie. Pomerne často sa vyskytol prípad, kedy odpoveď fakulty bola v niektorých bodoch žiadosti zámerne vyhýbavá, keďže aj po dodatočnom požiadaní o doplnenie zostali tieto body nezodpovedané. Všetky žiadané informácie by pritom podľa SGI a v súlade s platnou legislatívou mali byť verejne dostupné.

Ak porovnáme tohtoročný monitoring s dvomi predchádzajúcimi, musíme

konštatovať, že došlo k pozitívnemu posunu a že v mnohých prípadoch majú fakulty záujem uviesť a zverejniť podrobnejšie informácie o prijímacom konaní. Toto môže byť spôsobené jednak tým, že opadla prvotná nedôvera zo strany predstaviteľov vysokých škôl voči takémuto monitoringu a zároveň badať väčšiu snahu škôl o pozitívnu prezentáciu. Na druhej strane, aj tento rok sa objavili prípady, kedy vysoká škola ignorovala žiadosť a riešila ju až po urgencii zo strany SGI, aj to nedostatočne. Opäť teda treba zdôrazniť, že všetky vysokoškolské fakulty, ktoré sú súčasťou siete verejných vysokých škôl by si mali jasne uvedomovať povinnosť „skladať verejnosti účty“ za svoju činnosť, v čom sa odráža aj potreba maximálne stransparentniť proces prijímacieho konania.

V závere uvádzame všetky vysoké školy z našej vzorky (v abecednom poradí), ktoré preukázali ochotu promptne zverejniť informácie o prijímacom konaní (10-dňová lehota daná infozákonom):

- 1 Akadémia policajného zboru
- 2 Ekonomická fakulta TUKE
- 3 Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií TUKE
- 4 Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU
- 5 Fakulta managementu UK
- 6 Fakulta medzinárodných vzťahov EU
- 7 Fakulta mechatroniky TNUAD
- 8 Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB
- 9 Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK
- 10 Fakulta zdravotníctva PU
- 11 Filologická fakulta UMB
- 12 Filozofická fakulta UK
- 13 Obchodná fakulta EU
- 14 Právnická fakulta UK
- 15 Právnická fakulta UMB
- 16 Právnická fakulta UPJŠ.

Vysoké školy, ktoré zverejnili informácie po včasnom požiadaní o predĺženie lehoty v zmysle zákona (o ďalších najviac desať dní):

- 17 Fakulta verejnej správy UPJŠ
- 18 Pedagogická fakulta UK.

PRIJÍMACIE KONANIE Z POHĽADU JEHO VIACROČNÉHO MONITOROVANIA - SKÚSENOSTI SGI

Vysoké školy prechádzajú dlhodobým vývojom. Ten sa prejavuje aj vo vzťahu k prijímaniu nových študentov. Prijímacie konanie nie je statické, naopak je veľmi variabilnou premennou, ktorej podoba sa formuje a závisí od mnoho faktorov. Na Slovensku od roku 1992 každoročne zaznamenávame dynamický rast počtu uchádzačov o vysokoškolské štúdium. Samozrejme, o to viac stúpajú aj očakávania na kvalitu, efektivitu a transparentnosť prijímacieho konania, ktoré nie sú vždy naplnené. Napokon, aj Návrh koncepcie rozvoja vysokého školstva na Slovensku pre 21. storočie z dielne MŠ SR identifikoval prijímacie konanie ako jednu z kľúčových oblastí, na ktorej je treba pracovať. Tento návrh stanovuje pre budúcnosť nasledovné ciele:

1. Postupne zaviesť efektívnejší spôsob prijímania najmä pre prvý stupeň vysokoškolského vzdelávania.
2. Trvalo dbať na zachovávaní transparentnosti a objektivity prijímania a odstraňovať možnosti korupcie.

Súčasnosť prijímania má ale viacero tvárí. V nasledovných riadkoch sme sa pokúsili o stručné zhrnutie a zhodnotenie stavu a vývoja prijímacieho konania na základe viacročných skúseností z monitoringu SGI.

PRÍPRAVA PK

Organizácia PK

Podľa skúseností z monitoringu, väčšina škôl pripravuje všetky náležitosti spojené s prijímacím konaním dostatočný čas vopred. Tieto školy zväčša každoročne zakotvujú organizáciu konania v dokumentoch schvaľovanými orgánmi akademickej samosprávy, najčastejšie akademickým senátom. Neplatí, že čím podrobnejšie je organizácia regulovaná, tým je kvalitnejšia a transparentnejšia. Avšak vo všeobecnosti možno povedať, že čím detailnejšie dokument popisuje zásady organizácie, tým viac zodpovednosti je priamo delegovaných na relevantné orgány či osoby a tým menej zostáva nevyjasneného priestoru, ktorý sa môže stať živnou pôdou pre nečestné konanie. Monitoring ukazuje, že je viacero VŠ, na ktorých je konanie v dokumentoch regulované podrobne a jasne. Badať pritom tendenciu k pružnejšej regulácii.

Organizácia PK však samozrejme znamená aj praktickú realizáciu deklarovaných postupov, od ktorej závisí ozajstná kvalita celého procesu. Okrem prípravy testov, sem zahrňame aj registráciu a komunikáciu s uchádzačmi, zverejňovanie predprijímačkových informácií. Podľa našich informácií zatiaľ žiadna zo škôl v našej vzorke neponúka uchádzačom spätné overenie správnosti spracovania prihlášky alebo dosiahnutia prípadnej bonifikácie (za účasť v olympiádach a pod.).

Príprava prijímacích testov

Hoci odborná verejnosť už dlhšie upozorňuje na niektoré mylné predpoklady spojené s prípravou testovacieho materiálu, VŠ akoby často nedokázali vystúpiť

zo začarovaného kruhu a nemenne pokračujú v zabehanej príprave tak ako doteraz. Z viacročného monitoringu vyplýva, že na viacerých VŠ zodpovedá za prípravu testov iba jeden pedagóg. Na iných síce otázky na prijímaciu skúšku pripravuje tím odborníkov, avšak robia tak tesne pred prijímacím konaním, napríklad z dôvodu zamedzenia úniku informácií. Na ďalších školách dochádza ku kombinácii oboch spôsobov. Zo skúseností SGI sa zdá sa, že v tejto sfére nedochádza ani po troch rokoch k posunu.

PRIEBEH PK

Priebeh prijímacieho konania je podľa skúseností SGI dobre zorganizovaný a bezproblémový. Uchádzači sú vopred informovaní o podmienkach a priebehu skúšky, i keď rozsah a rámec je rozdielny. V skutočnosti je veľmi dôležité zabezpečenie porovnateľných podmienok zo strany VŠ. Podľa našich informácií sú stále na niektorých školách znevýhodnení uchádzači zo vzdialenejších miest, psychohygienické požiadavky zostávajú otáznikom, posúdiť by bolo potrebné každú školu zvlášť.

VYHODNOTENIE A ZVEREJNENIE VÝSLEDKOV PK

V otázke vyhodnocovania výsledkov prijímacej skúšky nastáva istý posun. Je možné sledovať postupnú elektronizáciu hodnotenia a to v zmysle vyhodnocovania výsledkov počítačom. Pravdaže, pretrváva aj klasické hodnotenie, resp. kombinácia. Stále viac škôl vo všeobecnosti pristupuje k elektronickému spracovávaniu vstupov a výstupov z prijímacieho konania. Počítač sa ako v iných oblastiach teda stáva doménou. Napriek tomu školy z našich súborov nepristupovali aj k zverejňovaniu menej štandardných, ale rovnako dôležitých údajov ako napr. štatistické parametre testov, počty zúčastnených a i. Najbežnejšie sa uchádzači dozvedajú výsledky prostredníctvom internetu. Tento kanál bude aj v budúcnosti získavať na rozšírenosti, charakter bežných vývesiek sa bude stále viac posúvať od informatívneho k formálnemu a oficiálnemu. I keď nie je doriešený právny status spájania mena uchádzača a dosiahnutého výsledku, je možné sledovať tendenciu, že z roka na rok menej škôl používa reálne meno.

PROCES PRIJÍMANIA

Školy prijímajú uchádzačov podľa vopred stanovených kritérií, výsledky zo strednej školy (SŠ) môžu v závislosti zohrávať výraznú úlohu. Z monitoringu vyplýva, že je len minimum škôl, ktoré si uvedomujú vzájomnú neporovnateľnosť hodnotenia zo SŠ. VŠ sa síce oprávnené dožadujú ukazovateľa dosiahnutej úrovne vzdelania, schopností a zručností uchádzačov, lenže ten zatiaľ prakticky neexistuje. Objektivizovať výsledky záverečných skúšok na stredných školách má dosiahnuť v súčasnosti zavádzaná koncepcia novej maturity.

V tzv. odvolacom konaní nedochádza podľa informácií SGI k zmene. Najčastejšie sa síce stretávame s doplňovaním študentov na uvoľnené miesta, už niekoľko rokov sa však opakujú akceptované odvolania v súvislosti s nerovnými podmienkami, prekročením stredoškolského učiva a i. Pokiaľ však bude k dispozícii vzájomne porovnateľný výsledok zo SŠ a zároveň sa skvalitní príprava testovacieho materiálu, počet úspešných odvolaní (mimo tzv. posúvania čiary)

bude klesať.

ZHODNOTENIE PK

Z monitoringu vyplýva, že len málo škôl dokáže v súčasnosti reálne zhodnotiť klady a zápory vlastnej podoby prijímacej skúšky. Ak sa tak prípadne aj deje, ide zväčša o formálnu a povrchnú úroveň, zmeny nezasahujú korene problémov. VŠ takto môžu mnohokrát neuvážene riskovať, pretože netransparentný, nespravodlivý, resp. nevhodný výber uchádzačov sa v dlhodobom horizonte odrazí aj na vlastnej kvalite školy. Samozrejme, existujú výnimky - školy, ktoré ukážkovo pracujú na neustálom skvalitňovaní všetkých fáz prijímacieho konania. Celkovo však možno uzavrieť, že školy, ak nie z interného popudu, budú musieť na základe externého tlaku pristúpiť k identifikácii, akceptácii a korekcii slabých miest v prijímaní.

ZÁVER

Prijímacie konanie na VŠ prechádza každoročne zmenami. V budúcnosti však môžeme očakávať zásadnejšie zmeny, ktoré prehĺbia rozdiely medzi školami. Otváranie sa vzdelávacích možností v rámci Európskej únie a aproximácia nášho systému vzdelávania smerom k západnému neumožní školám zotrvať na nevyjasnených či nečitateľných pozíciách ani pokiaľ ide o prijímacie konanie. To bude musieť spĺňať vysoké štandardy, ktorých porušenie bude účinne napadnuteľné. Nástup trhového mechanizmu v sektore vzdelávania spôsobí, že nekonkurencieschopné VŠ zo súťaže o uchádzača rýchlo vypadnú. Dôvod môže byť v súvislosti s prijímacím konaním prostý: nedôvera zo strany verejnosti.

ODPORÚČANIA SGI VYSOKÝM ŠKOLÁM

Táto kapitola osvetľuje prakticky aplikovateľné kroky, ktoré môžu viesť k skvalitneniu prijímacieho konania vo všetkých oblastiach. Fakt, že rovnaké odporúčania boli publikované aj v minuloročnej správe, neznamená, že u niektorých škôl a v určitých sférach nenastáva pozitívny posun. Napriek tomu považujeme za potrebné priniesť ich znova v nezmenenej podobe.

- 1 Zohľadniť pri tvorbe prijímacích testov aktuálne psychometrické poznatky, najmä:
 - i. definovať schopnosti a zručnosti uchádzačii. a (kľúčiv. ové kompetencie) určv. ujúce jeho úspešnosť v ďalšom štúdiu na VŠ a na tieto sa zamerať pri tvorbe testov;
 - vi. kontrolovať kvalitu používaných testov dostupnými kvalitatívnymi a štatistickými metódami pred i po testovaní.

- 2 Zvýšiť celkovú úroveň transparentnosti a objektívnosti vo všetkých fázach prijímacieho konania, najmä:
 - vii. čviii. o najpodrobnejšie informovať uchádzačix. ov o formáte a obsahu prijímacích testov;
 - x. zverejňovať zoznam uchádzačxi. ov o štúdium (mená nahradené kódmi) v rozdelení podľa jednotlivých odborov s uvedením počxii. tu bodov dosiahnutých v jednotlivých testoch a s uvedením, čxiii. i boli prijatí, ak nie, čxiv. i požiadali o preskúmanie rozhodnutia a s akým výsledkom;
 - xv. zverejňovať celkový počxvi. et žiadostí o preskúmanie rozhodnutia a z toho počxvii. et úspešných žiadostí;
 - xviii. minimalizovať využívanie ústnych testov, ktoré je prakticky nemožné objektivizovať;
 - xix. umožniť externý monitoring za presne špecifikovaných podmienok (napr. volení/losovaní zástupcovia rodičxx. ovskej verejnosti, študentov, mimovládnych organizácií a i.);
 - xxi. zverejňovať použité testy a správne odpovede pre možnosť spätnej kontroly.

- 4 Zabrániť zvýhodnenému prístupu platiacich uchádzačov k informáciám, najmä:
 - xxii. formálne zabezpečxxiii. it', aby sa osoby, ktoré pripravovali prijímacie testy, nezúčxxiv. astňovali na doučxxv. ovaní uchádzačxxvi. ov pred prijímacím konaním. Najvhodnejším riešením sa javí zaviazanie autorov uznesením orgánov akademickej samosprávy alebo príkazom dekana;
 - xxvii. neponúkať platené doučxxviii. ovanie na vysokej škole a poskytovať všetkým uchádzačxxix. om rovnaké informácie;

- 6 Zabezpečiť rovnaké podmienky pri administrácii testov, najmä:

- xxx. stanoviť začxxxii. iatok prijímacích testov na
čxxxii. as, ktorý neznevýhodňuje uchádzačxxxiii. ov zo
vzdialenejších čxxxiv. astí SR;
- xxxv. zabezpečiťxxxvi. iť dostatočxxxvii. ný dozor
a overovanie totožnosti uchádzačxxxviii. ov;
- xxxix. jasne stanoviť pomôcky, ktoré môžu uchádzačxl. i
počxli. as testov používať a vynucovať ich dodržiavanie.

PRÍLOHY

PRÍLOHA 1: Zoznam monitorovaných vysokých škôl/fakúlt s legendou

Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť uskutočnil v roku 2004 monitoring na týchto vysokých školách (v abecednom poradí + legenda):

Vysoká škola	Fakulta	Legenda
Akadémia policajného zboru	-	APZ
	testy a správne odpovede pre mo	žnosť
	ej kontroly. □ □ Zab	· rániť z
	nenému prístupu platia	· cich u
	ačov k informáciám,	· najmä:
i. □ formálne zabezpečxxiii. □ it', aby	osoby, ktoré pripravovali prijí	macie te
	nezúčxxiv. □ astňoval	i na dou
	□ ovaní uchádzačxxvi. □ ov pred prijímacím konaním.	odnejším ri
ím sa javí zaviazanie autorov uzn	rgánov akademickej sa	mosprávy
esením o	príkazom dekana; □ xxvii. □ neponúkať plate	né doučxxv
	vanie na vysokej ško	le a posky
	všetkým uchádzač	xix. □ om
	é informácie; □ □ Zabez	· pečiť
	ké podmienky pri administrácii testov,	· najmä: □ x
	tanoviť začxxxi. □ iatok prijímacích	testov
	xxii. □ as, ktorý nezn	evýhod
	uchádzačxxxiii. □ o	v zo v
	enejších čxxxiv. □ ast	í SR; □ x
	zabezpečxxxvi. □ it'	dostať
	vii. □ ný dozor a overovanie totožnosti uc	hádzačxxx
	□ ov; □ xxxix. □ jasne st	anoviť
	ky, ktoré môžu uchádzačxl	. □ i počx
	s testov používať a vynucovať ich dodržiavanie.	□ PRÍLOH
	A 1: Zoznam monitorovaný	ch vysok
	kôl/fakúlt s legendo	ulnšti
	re dobre spravovan	ú spolo
	uskutočnil v roku 2004	monitorin
	týchto vysokých šk	olách (v
cednom poradí + legenda): □ □ □ V	ysoká škola □ Fakulta □ Legenda □ □ □ □ A	kadémia

l

i

PRÍLOHA 2: Kompletné vyhodnotenie monitoringu

Táto príloha obsahuje kompletne vyhodnotenie odpovedí monitorovaných vysokých škôl v tabuľkovej forme (v abecednom poradí podľa univerzít).

AKADÉMIA POLICAJNÉHO ZBORU		
1.	Širší okruh otázok na prijímacie konanie do vedomostného testu pripravovali poverení pedagogickí zamestnanci na príslušných katedrách. Takto spracované otázky boli potom sústredené u vedúceho oddelenia študijného odboru, kto z nich vypracoval 12 variantov testov. Vedúci oddelenia bol zviazaný služobnou mlčanlivosťou a nezúčastňoval sa na doučovaní uchádzačov. Otázky zo psychologického testu boli vypracované renomovaným psychológom z Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave. Na prijímacom konaní uchádzači vyplňali dva varianty psychologických testov.	
	Počet prihlásených	☐ 2 079
	Počet zúčastnených prijímacieho konania	ia ☐ n.
	☐ Počet prijatých	tých
☐ ☐	☐ 3.Zas	
☐ ☐	☐ 4.Za maturitné vysvedčenie mohol uchádzač dostať maximálne 60 bodov. Body boli pridelované podľa dosiahnutého príemeru zo známok dosiahnutých na maturitnom vysvedčení. Uchádzačovi, ktorý sa nemohol preukázať maturitným vysvedčením z dôvodu, že pri maturitách neuspel, neboli pripísané do celkového hodnotenia žiadne body. Táto sada sa uplatňovala aj u uchádzača, ktorý z rôznych príčin maturitné vysvedčenie do termínu prijímacieho konania neodovzdal. O prijatí uchádzača na štúdium rozhodoval súčet počtu získaných bodov za maturitné vysvedčenie, psychologický test a vedomostný test. Uchádzač mohol získať maximálny počet 460 bodov. Aby mohol uchádzač splniť stanovenú spodnú hranicu bodov, musel zo psychologického testu získať minimálne 49 bodov a z vedomostného testu minimálne 200 bodov. Maximálna hranica zo psychologického testu bola 100 bodov a z vedomostného testu bola maximálna hranica 300 bodov.	
☐ ☐	☐ 5.Každý uchádzač o štúdium dostal pred vstupom do miestnosti registračné číslo. Toto číslo vyznačil na hárkoch, do ktorých vyznačoval správne alebo nesprávne odpovede zo psychologického, resp. z vedomostného testu. Uchádzač nesmel do hárkov zaznamenávať osobné údaje. Pre členov skúšobnej komisie bol každý vyplnený hárok anonymný. ☐ Hoci boli vedomostné testy spracované vo viacerých variantoch, pri ich spracovávaní sa sledovalo, aby boli vyvážené. Výsledky podľa jednotlivých variantov sa nesledovali.	
☐ ☐	☐ 6.Na zabezpečenie prijímacieho konania rektor Akadémie Policajného zboru v Bratislave rozkazom ustanovil jednu desiatku člennú prijímaciu komisiu, štyri päťčlenné skúšobné komisie na vyhodnocovanie psychologických a vedomostných testov. Takto ustanovené komisie realizovali celé prijímacie konanie v dobe od 17. 6. do 24. 6. 2004. Skúšobné komisie vyhodnocovali testy za pomoci šablón v uzavretých miestnostiach za prítomnosti akademických funkcionárov. Testy sa vyhodnocovali ihneď po ich vyplnení. Vyhodnocovanie psychologických testov bolo realizované za prítomnosti psychológa. Jednotlivé varianty vedomostných testov boli denne pred začatím prijímacieho konania vyložené u rektora za účasti zástupcov akademickej o	
☐ ☐	☐ 7.Všetky podmienky prijímacieho konania a smerné čísla pre prijatie uchádzačov o štúdium do 1. ročníka bakalárskeho štúdia a magisterského štúdia na Akadémii Policajného zboru v akademickom roku 2004/2004 schválil minister vnútra Slovenskej republiky	
☐ ☐	☐ 8.Každému uchádzačovi bolo bezplatne poštou zaslané obsahové zameranie. Žiadne platené kurzy sa pre uchádzačov neorganizovali	
☐ ☐	☐ 9.Otázky použité na prijímacích skúškach vychádzali z obsahového zamerania uvedeného pod bodom č. 8. Spracované varianty otázok boli použité po prvýkrát, čím sa vylúčila možnosť získať otázky z minulých rokov. To platí aj o psychologickom teste. Údaje o percentuálnej úspešnosti jednotlivých otázok v skúšobných testoch sa nesledovali vzhľadom na ich rozsiahlosť a nedostatok ľudských zdrojov	
	☐ ☐ ☐	
	1 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ b), c) Rozhodoval Akademický senát	ná
	☐ 9	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ d) ☐ doplňovanie kapacít/uvoľnený

est ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ FAKULTA MEDZINÁRODNÝCH VZŤAHOV EKONOMICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE		
LAV	E ☐ ☐ ☐ ☐ 1.Otázky na prijímacie skúšky sú na Ekonomickej fakulte zabezpečované centrálné pre všetky fakulty. Gestorom za jednotlivé predmety vypracujú testové otázky, ktoré sa následne zapečatia a sú až do konania prijímacích skúšok v trezore rektora. Keďže fakulta nie je zodpovedná za žiaden gestujúci predmet (sú to Fakulta hospodárskej informatiky za matematiku, Národohospodárska fakulta za ekonómiu a Ústav jazykov za cudzie jazyky), jej pracovníci doučujú uchádzačov o štúdium nepriamo	
uj	ú ☐ ☐ ☐ ☐ Počet prijatých	hlás
	☐ 555 ☐ ☐ ☐ ☐ Počet zúčastnených prijímací	eho
	ia ☐ 446 ☐ ☐ ☐ ☐ Počet prijatých	čet
atý	ch ☐ 132 ☐ ☐ ☐ ☐ 3.Zoznam nebol SGI poskytnutý s odvolaním sa na zákon o utajovaných skutočnostiach. Študenti sa s ním mohli oboznámiť na internete, v priesoroch školy a z vyznamu	
de	kanky. ☐ ☐ ☐ ☐ 4.Stredoškolské vysvedčenia uchádzačov ani výsledky maturít sa nezohľadňujú. ☐ Prijímacie skúšky sa konajú len v prí	

	Počet zúčastnených prijímacieho konania	☐ 160/178
	Počet prijatý	ch ☐ 159/1
☐	3.Zasla	
☐	4.Vzhľadom na orientáciu a profil študentov fakulty, test pozostáva z predmetu biológia v rozsahu gymnaziálneho učiva. Pre všetkých študentov sú stanovené rovnaké podmienky bez ohľadu na výsledky maturitných skúšob	
☐	5.V každom študijnom programe sa využíva jedna verzia test	
☐	6.Na oprave testov sa zúčastnili odborní asistenti FZ PU, ktorí obdržali iba odpoveďový hárok uchádzača označený identifikačným číslom - zásah cudzej osoby sa vylučuj	
☐	7.Fakulta postupuje v zmysle zákona o VŠ a podmienky prijímacieho konania sú v dostatočnom časovom predstihu zverejnené na internetovej stránke univerzity. Všetky materiály sú schválené akademickým senátom	
☐	8.Fakulta nerealizovala prípravné kurzy a informačné dni, každý uchádzač uhradil poplatok za realizáciu prijímacieho konania vo výške 1000,- S	
☐	9.Testy sa spracovávali ručne podľa šablóny alebo podľa kľúča, tým že sa testy nespracovávajú elektronicky, nemá ich fakulta štatisticky ani percentuálne vyhodnoten	
☐		a
☐	né.	☐
☐	a)	2

b) 0 c) 0 d)- **FILOZOFICKÁ FAKULTA**

šov	SKEJ UNIVERZITY V PREŠOVE ☐ ☐ ☐ 1.Prijímacie skúšky a tvorba testov sa riadi Zásadami prijímacieho konania a FF PU, schválenými Akademickým senátom FF PU. Za tvorbu testov a utajenie	
z	odpovední vedúci ka	tedier
	Počet prihlásených ☐ 2 926 ☐ ☐ ☐ Poče	t zúča
	ých prijímacieho	kon
☐ 2	459 ☐ ☐ ☐ ☐	
čet	prijatých ☐ 854 ☐ ☐ ☐ ☐ 3.Zaslali ☐ ☐ ☐ ☐ 4.Stredoškolské výsledky a maturitné vysvedčenia majú váhu pri umiestňovaní do poradia vtedy, ak ide o rovnosť bodov u uchádzačov. Na FF okrem jedného odboru sa píše iba písomné testy, vrátane kom	
cif	, prípadových štúdií a esejí. ☐ ☐ ☐ ☐ 5.Pre všetky študijné odbory boli vytvorené testy v troch rôznych verziách. Testy boli 1 týždeň pred prijímacími skúškami zapečatené a uložené do uzamknutých priestorov vedúceho katedry. Každý deň študent vyžreboval na príslušný deň verziu testu. Za vyváženosť tes	
bol	i zodpovední vedúci katedri. ☐ ☐ ☐ ☐ 6.Testy sú opravované anonymne, pod číslom a bez mena uchádzača. Opravujú ich kolégiom dekana schválené tímy. Každý, kto opravuje test, svojím podpisom zodpovedá z	
avo	sť a objektívne vyhodnotenie. ☐ ☐ ☐ ☐ 7.Zásady	
íma	cieho konania FF PU v Prešove ☐ ☐ ☐ ☐ 8.Zatiaľ nemá platené materiály ku prijímacím skúškam. Hromadné konzultácie boli organizované len pre učiteľské odbory kvôli men	
u z	ájmu. (100,- Sk za 1 odbor). ☐ ☐ ☐ ☐ 9.Bolo pripravených pre 58 odborov 96 testov, teda takmer 7 000 otázok. Okrem katedry psychológie zatiaľ štatistiku nerobia a pri uvedených počtoch študentov to za	
	nie	je
	ro	biť
	ton	ic
	☐ ☐	a) ☐ 318 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ b) ☐ 62 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ c) ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

d **doplňovanie kapacít/uvolnených miest **FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU SLOVEN****

PO	ENOHOSPODÁRSKEJ UNIVERZITY V NITRE ☐ ☐ ☐ ☐ 1.Otázky na prijímacie skúšky z jednotlivých predmetov sú sprístupnené formou učebných pomôcok Požiadavky na prijímacie skúšky, ktoré sú pre každého uchádzača dostupné a je ich možné zakúpiť. Evidencia uchádzačov, výsledky testov, ako aj celkové výsledky prijímacej skúšky sú spracované prostredníctvom moderných informačných technológií. Prostredníctvom počítača je každému študentovi vygenerovaný jedinečný test z databázy úloh, ktorý sa po odovzdaní vyhodnocuje pomocou skenera bez zásahu ľudského faktora a študent sa v priebehu niekoľkých minút dozvie výsledok testu. Bodová hodnota každého testu je 80 bodov. Databáza otázok je vytvorená v rozsahu gymnaziálneho učiva. Je pripravená vysokoškolskými pedagógmi odborných katedri FEM SPU v Nitre v spolupráci so stredoškolskými učiteľmi z gymnázií. Každoročne sa pr	
er	ovaných otázok pre	budúce
	bie. ☐ ☐ ☐ ☐ Počet prihlásených ☐ 2 971 ☐ ☐	☐ P
	zúčastnených pri	jíma
o k	onania ☐ 2	
☐	☐ Počet prijatých ☐ 961 ☐ ☐ ☐ ☐ 3.Zaslali ☐ ☐ ☐ ☐ 4.V prijímacom konaní na všetky odbory s výnimkou bakalárskeho študijného odboru majster odbornej výchovy bolo možné získať max 200 bodov, z toho za priemer z maturitných skúšob 40 bodov (maximálny počet bodov 200, z toho za jednotlivé predmety prijímacích skúšob 80 a za priemer z maturitných skúšob 40 bodov). U študijného odboru majster odbornej výchovy bolo možné získať max 140 bodov, z toho za priemer z maturitných skúšob 40 bodov (maximálny počet bodov 140, z toho za jednotlivé predmety písomných prijímacích skúšob 30 a za ústny pohovor ako	

	ast	ne
t	.j.	2
%)	.□□	□□9.Testy aj príklady sú zverejnené na internetovej stránke fakulty.□□□□a)□35

vej stránke		
lty	.□□□□a)□35□□□□□□□□b)□1□□□□□□□□c)□0□□□□□□□□d)□Dodatočné prešetrenie výsledkov prijímacej skúšky z fyziky a matematiky□□□□□ FAKULTA BANÍCTVA, EKOLÓGIE, RIADENIA A GEOTECHNOLÓGIÍ TECHNICKÉJ UNIVERZITY TRNAVA □□□□□1.Uskladnenie testov nie je relevantné, preto	
pr	ijímacie konanie sa	koná
	administrácie prijímacej skúšky a teda o	tázky
	ni nevypracováva	jú. U
zač	i sa na te	
fak	ulte netestujú, preto aj otázka doučovania osobami pripravujúcimi testy stráca svoje opodstatnenie.□□□□	
oče	t prihlásených□n.d.□□□□Počet z	
tne	ných prijímacieho konania□n.d.□□□□	
oče	t prijatých□n.d.□□□□3.Nezaslali□□□□4.Študenti sa prijímajú len na základe výsledkov zo strednej školy, resp. na základe rozhodnutia dekana.□□□□5.Prijímanie	
z p	rijímac	
kúš	ky.□□□□6.Prijímanie bez prijím	
	skú	šky.
	7.Zásad	y ko
	pr	ijímacích skúšok - je sc

a

vaný Akademickým senátom fakulty a detailne pojednáva o obsahovom,		
niz	ačnom a technickom zabezpečení konania.□□□□8.Žiadne□□□□9.Prijímacie skúšky neorgan	
ú.	□□□□a)□763□□□□□□□□b) + c)□163□□□□□□□□d)	lžšie n
	ifikované□□□□□ FAKULTA MECHATRONIKY TRNÁVSKOJ UNIVERZITY	ČIANSKEJ
	ERZITY A. DUBČEK	A V TREN
□□	□□1.Fak	
me	chatroniky TNUAD zvolila formu prijímacieho konania bez prijímacej skúšky. □□□□Počet prihlásených (denné	
ern	é štúdium)□497/125□□□□Počet zú	
nen	ých prijímacieho konania□432/122□□	
Po	čet prijatých□432/122□□□□3.Zaslali□□□□4.V procese prijímacieho konania Fakulta mechatroniky prihládala len na výsled	
rác	e počas strednej školy.□□□□5.Prijímanie bez prijímacej skúšky.□□□□6.Prijímanie bez	
íma	cej skúšky.□□□□7.Projekt prijíma	
	ko	nania
	uch	ádzač
	bak	alárs
	inž	inier

e

túdium na FM TnUAD v akademickom roku 2004/2005.□□□□8.Fakul		
epo	núka uchádzačom o štúdium žiadne platené materiály, informácie ani služby.□□□□9.Prijímanie bez prijímacej skúšky.□□□□a)□n.d.□□□□□□□□b)□n.d.□□□□□□□□c)□n.d.□□□□□□□□d)□n.d.□□□□□ FAKULTA ZDRAVOTNÍCKA A SOCIÁLNEJ VEDY UNIVERZITY TRNAVA □□□□□1.Otázky pre jednotlivé odbory vypracovali jednotlivé katedry. Osoba poverená zabezpečením prijímacích pohovorov na katedre urobila výber	
ok	pre jednotlivé sku	piny
	ov a zabezpečila rozmnoženie testov. Kom	plet
	upiny testov bol	i za
ten	é a ulož	
v t	rezore a vybrané až v deň konania a otvorené pred uchádzačmi na prijímacích pohovoroch. Doučovanie sa na fakulte nekoná. □□□□Počet prihlásených□955□□□□Počet zúčastnených prijímacieho konania□836□□□□Počet prijatých□328□□□□3.Zaslali□□□□4.Výsledky zo st	
ej	školy a maturitné vysvedčenia sa neberú do úvahy. □Ústna skúška sa koná len v odbore sociáln	
áca	– denné štúdium, kde sa hodnotí hlavne záujem o tento odbor komisiou vy	
van	ouu dekanom fakulty a body sa zaratávajú do celkového hodnotenia. □□□□5.Každý študijný odb	
a n	iekoľko verzií prijímacích testov. Ostatné údaje fakulta neuvádza.□□□□6.Opravu testov robila komisia, ktorú z	
é o	dbory menoval dekan.□□□□7.Informácie o možnostiach štúdia na FZSV Trnavskej univerzity v akademickom roku 2007/2008 sú zverejnené na internetovej stránke fakulty.□□□□a)□35	

4.	Uchádzači o štúdium v odbore Psychológia môžu za výsledky zo strednej školy získať maximálne 40 bodov a z ústnej časti skúšky maximálne 160 bodov z celkového počtu 600 bodov. Pri ostatných odboroch je to 10 bodov za výsledky zo strednej školy z celkových 200 bodov. Maximálna hodnota bodov, ktorú môžu uchádzači získať z ústnej skúšky je rozdielna v závislosti od jednotlivých odborov, pohybuje sa v rozpätí od 70 do 110 bodov. V odbore politológia sa ústna skúška nekoná. Body za výsledky zo strednej školy sa pridelujú podľa priemerov uchádzačov, pričom do priemeru sa započítavajú koncoročné známky za všetky ročníky štúdia a maturitné vysvedčenie.
5.	Fakulta má pri všetkých študijných programoch viacero verzií testov a za ich vyváženosť zodpovedajú vedúci katedier. O rovnakej obtiažnosti testov hovorí skutočnosť, že vo výsledkoch jednotlivých verzií nie sú žiadne rozdiely.
6.	Výsledky prijímacích testov boli podľa jednotlivých odborov hodnotené prijímacou komisiou, pomocou skenera alebo kombináciou týchto dvoch možností. Objektívnosť hodnotenia ústnej skúšky bola zabezpečená iba jednou prijímacou komisiou pre všetkých uchádzačov.
7.	Akademický senát FH TRUNI schvaľoval hodnotenie.
8.	Uchádzači o štúdium psychológie mali možnosť zakúpiť si publikáciu Vybrané kapitoly zo psychológie I (150,- Sk). Fakulta neorganizuje v súvislosti s prijímacími skúškami žiadne prípravné kurzy alebo informačné dni.
9.	Fakulta testy nezaslala, SGI odporučila osobný kontakt.
	a) ☐ 137
	ta
	☐
	37 ☐

takt. ☐ ☐ ☐ ☐ a) ☐ 137 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ b) ☐ 0 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ c)	
☐	☐ d)- ☐ ☐ ☐ ☐ PRÁVNICKÁ FAKULTA TRNAVSKEJ UNIVERZITY ☐ ☐ ☐ ☐ 1. Testové otázky sú uložené v počítačovej databáze. Testy sú potom generované z databázy tak, že každý z uchádzačov má z danej oblasti rovnaký počet otázok. Osoby, ktoré sa zúčastňujú na tvorbe otázok, sú viazané služobnou mlčanlivosťou. Nikto z autorov nemá prístup ku všetkým otázkam. Testy sú uložené v trezore dekana, ktorý v deň skúšky rozdá príslušný počet testov pred konaním a tí potom uchádzačom. Všetky vyplnené testy sa vrátia späť dekanovi. Fakulta neorganizuje pre uchádzačov žiadne doučovanie a ani
ny	z učiteľov sa nezúčastňujú na individuálnom doučovaní. ☐ ☐ ☐ ☐ Počet prihlásených
	☐ 1 681 ☐ ☐ ☐ ☐ Počet
stn	ených prijímaných
ieh	o konania ☐ 1 453 ☐ ☐ ☐ ☐ Počet prijatých ☐ 490 ☐ ☐ ☐ ☐ 3. Nezaslali ☐ ☐ ☐ ☐ 4. Prijímacia skúška pozostáva iba z písomnej časti. Maximálny počet bodov, ktorý mohol uchádzač dosiahnuť v teste je 700 bodov. Ďalších 200 bodov mohol uchádzač získať za výsledky štúdia na strednej škole (priemer 1,0= 200 bodov, priemer 2,47-2,48= 1 bod). Študijný priemer sa počítal z koncoročného vysvedčenia z posledného ročníka., ako aj z maturitného vysvedčenia. ☐ ☐ ☐ ☐ 5. Testy sú generované z databázy otázok, pričom každý z uchádzačov má z
o a	oblasti rovnaký počet otázok. Žiaden z testov sa neopakuje. ☐ ☐ ☐ ☐ 6. Výsledky prijímacích skúšok vyhodnocoval podľa oblasti. Každý uchádzač sa mohol zúčastniť vyhodnocovania svojho testu a o výške dosiahnutých bodov aj nesprávnych odpovediach sa dozvedel ešte v ten deň. ☐ ☐ ☐ ☐ 7. Informácia o prijímacej skúške na vysokoškolské štúdium v študijnom odbore "právo" v roku 2004 a o štúdiu na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave v akademickom roku 2004/2005. ☐ ☐ ☐ ☐ 8. Fakulta uchádzačom neposkytuje žiadne prípravné materiály, zasiela iba zoznam odporúčanej literatúry. Fakulta organizovala jednodňový kurz technickej prípravy (650,- Sk), kde mali uchádzači možnosť vyskúšať si techniku vyplňania testu a
te	kal
ani	informácie o fakulte. Kurzu sa zúčastnilo 233 uchádzačov. ☐ ☐ ☐ ☐ 9. Fakulta nezaslala otázky z prijímacích testov
ocu	ne
ent	je
spe	uá šn

†

jednotlivých otázok. ☐ ☐ ☐ ☐ a) ☐ 319 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ b) ☐ 0 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ c) ☐ 0	
☐	d)- ☐ ☐ ☐ ☐ FAKULTA MANAGEMENTU UNIVERZITY KOMENSKÉHO V BRATISLAVE ☐ ☐ ☐ ☐ 1. Všetky testy boli pripravené poverenými zostavovateľmi boli uložené v trezore fakulty. Krátko pred konaním prijímacích skúšok boli zhotovené kópie testov v potrebnom množstve pod dozorom zhotovovateľov, resp. poverených členov vedenia fakulty. Všetkým osobám zainteresovaným
pr	ijímacom konaní bol
	st' uložená príkazom dekana fakulty. ☐ ☐ ☐ ☐
	ihlásených ☐ 1 354
oče	t zúčast
ch	prijímacieho konania ☐ 1 150 ☐ ☐ ☐ ☐ Počet prijatých ☐ 328 ☐ ☐ ☐ ☐ 3. Zaslali ☐ ☐
.V	ýsledky zo strednej školy sa nezohľadňujú. Ústne skúšky sa nekonajú. ☐ ☐ ☐ ☐ 5. Testy pripravovali odborníci, ktorí majú skúsenosti s výučbou matematiky a anglického a francúzskeho jazyka na stredných aj vysokých školách. Ich odbornosť považuje fakulta za najlepšiu možnú záruku vyváženosti jednotlivých verzií testov. Z matematiky bolo vypracovaných 5 verzií testov v 4 variantoch, ktoré vznikli obmenou poradie príkladov. Testy z angličtiny mali 5 verzií.

PRÍLOHA 3: Znenie prvej žiadosti o informácie so sprievodnou informáciou

Fakulta/Vysoká škola

V Bratislave, dňa 7. júla 2004

Vec: Žiadosť o sprístupnenie informácií

V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách týmto žiadame o poskytnutie nasledujúcich informácií:

1. akým spôsobom boli pred prijímacím konaním a počas neho otázky na prijímacie konanie zabezpečené pred vyzradením, či a akým spôsobom bolo zabezpečené, aby sa osoby, ktoré ich pripravovali, nezúčastňovali na doučovaní uchádzačov pred prijímacím konaním,
2. aký bol počet prihlásených, počet zúčastnených prijímacieho konania a počet prijatých na jednotlivé študijné programy,
3. zoznam uchádzačov o štúdium s výsledkami, ktoré dosiahli v prijímacom konaní v tej podobe v akej bol verejne dostupný,
4. akú váhu v prijímacom konaní majú stredoškolské vysvedčenia, resp. maturitné výsledky uchádzačov a aký kľúč sa používa pri ich zohľadnení, pri ktorých študijných programoch sa konajú ústne skúšky a akú váhu majú v celkovom hodnotení uchádzača,
5. pri ktorých študijných programoch sa využíva viacero verzií testov, ako je zabezpečené aby boli vyvážené a aké sú rozdiely vo výsledkoch jednotlivých verzií,
6. kto presne opravoval/vyhodnocoval vyplnené prijímacie testy/ústne skúšky a ako bola zabezpečená objektivita hodnotenia,
7. všetky materiály schválené orgánmi akademickej samosprávy fakulty v akademickom roku 2003/2004, ktoré sa týkajú problematiky prijímacieho konania a informáciu o pripravovaných konkrétnych zmenách v prijímacom konaní v budúcnosti,
8. zoznam všetkých platených materiálov súvisiacich s prijímacím konaním ponúkaných uchádzačom s presným uvedením cien, či a v akej podobe ponúkala fakulta platené informácie (platené prípravné kurzy, platené informačné dni a pod.) a koľko uchádzačov sa ich zúčastnilo,
9. všetky otázky použité na prijímacích skúškach za päť najžiadanejších študijných programov v poradí podľa pomeru počtu prihlášok na jedno plánované miesto v akademickom roku 2004/2005 a informáciu aké štatistické a iné postupy boli použité na spätné vyhodnotenie kvality testov (napr. údaje o percentuálnej úspešnosti u jednotlivých otázok).

Predmetné informácie žiadame sprístupniť elektronickou poštou na e-mailovú adresu monitoring@vysokaskola.sk. V prípade, že to nie je technicky vykonateľné, žiadame o sprístupnenie týchto údajov prostredníctvom odkopírovania informácií na technický nosič dát (disketa, CD ROM), resp. prostredníctvom zaslania kópií na adresu uvedenú v záhlaví tejto žiadosti. V súlade s § 14 ods. 5 zákona o slobodnom prístupe k informáciám tiež žiadame, aby v prípade, že cena kópií, resp. technických nosičov dát má prevýšiť 2 000 Sk, nám bola predpokladaná výška úhrady najprv oznámená telefonicky na čísle 02 / 5823 3447, resp. na e-mailovej adrese monitoring@vysokaskola.sk.

Sme si vedomí, že niektoré z otázok môžu pre niektoré vysoké školy vzhľadom na ich špecifické administratívne postupy predstavovať významnú záťaž. Vzhľadom na to Vás prosíme, aby ste nás v prípade problémov so spracovaním odpovedí kontaktovali, aby sme dohodli prípadné zmeny vo formáte odpovedí alebo v termínoch.

K žiadosti v prílohe prikladáme vysvetlenie a odôvodnenie k jednotlivým otázkam. Zároveň si Vás dovoľujeme informovať, že v priebehu mesiaca zašleme druhú žiadosť o sprístupnenie informácií s otázkou:

„Aký bol celkový počet žiadostí o preskúmanie rozhodnutia dekana o neprijatí na štúdium, aký bol pomer (číselný i percentuálny) počtu prijatých a neprijatých uchádzačov o štúdium na základe týchto žiadostí, v koľkých prípadoch z toho rozhodovali o odvolaní dekan danej fakulty a v koľkých rektor, aké presne boli dôvody prijatia jednotlivých študentov na odvolanie (stručná charakteristika).“

S pozdravom,

Andrej Salner
výkonný riaditeľ SGI

Príloha: Sprievodná informácia k žiadosti

NA VEDOMIE:

Rektorát

Sprievodná informácia k žiadosti:

Vážení predstavitelia VŠ,

monitoring prijímacieho konania na vysoké školy sa uskutočňuje už po tretí krát. Zameriava sa na fakulty, na ktorých je najväčší previs počtu uchádzačov nad počtom miest. Dlhodobým cieľom projektu Odbúranie bariér pre vzdelávaciu mobilitu, v rámci ktorého sa monitoring uskutočňuje, je motivovať a prispieť k obsahovej a procesnej zmene prijímacieho konania na vysoké školy.

Žiadosť o sprístupnenie informácií slúži k získaniu čiastkových informácií o procese prípravy prijímacieho konania, jeho priebehu, výsledkoch, dopadoch, výhodách a nedostatkoch. Získané informácie poslúžia k analýzam prijímacieho procesu a vypracovaniu správy o monitoringu prijímacieho konania na vybrané fakulty slovenských vysokých škôl.

Táto sprievodná informácia má za cieľ vysvetliť účel jednotlivých otázok obsiahnutých v našej žiadosti. Otázky sú oproti predošlým ročníkom monitoringu pozmenené tak, aby čo najmenej zbytočne zaťažovali administratívne kapacity vysokých škôl.

Napriek tejto snahe môže byť v niektorých prípadoch odpoveď na našu žiadosť administratívne náročná, preto by sme Vás chceli ubezpečiť, že sa budeme snažiť maximálne vyjsť v ústrety a prispôsobiť naše požiadavky reálnym možnostiam.

Veríme, že výsledky tohto projektu povedú v konečnom dôsledku k prezentácii Vašej fakulty na verejnosti a kvalita, transparentnosť a objektivita prijímacieho konania môžu byť nástrojom konkurenčného boja o kvalitného študenta.

Vysvetlenie a odôvodnenie jednotlivých otázok:

1. otázkou zisťujeme, aké mechanizmy využíva fakulta na zamedzenie úniku otázok alebo testov pred aj počas samotného prijímacieho konania, či a ako fakulta zabezpečuje, aby autori otázok a ďalšie osoby oboznámené s otázkami neposkytovali individuálne alebo kolektívne konzultácie k prijímacím pohovorom, keďže takéto postupy môžu znevýhodňovať časť uchádzačov,
 - vzhľadom na to, že otázka bola použitá v prakticky nezmenenej podobe aj v predošli rokoch monitoringu, žiadame zdôrazniť najmä zmeny v postupoch, ktoré nastali za posledný rok.
2. otázkou zisťujeme, aký je záujem o jednotlivé študijné programy fakulty, aký je previs prihlásených nad prijatými a aký je rozdiel medzi pôvodným zámerom uchádzača zúčastniť sa prijímacieho konania a jeho skutočným záujmom,
 - cieľom otázky je identifikovať konkrétne odbory, u ktorých je najväčší neuspokojený dopyt, keďže tradične zverejňované údaje na úrovni fakúlt môžu zakrývať rozsiahle rozdiely medzi jednotlivými študijnými programami.
3. otázkou zisťujeme, ako fakulta umožňuje uchádzačom a verejnosti dozvedieť sa výsledky

a postavenie všetkých zúčastnených a overiť si, či prijímanie zodpovedá vopred stanoveným kritériám,

- cieľom je zistiť, v akej podobe sprístupňuje tieto informácie fakulta uchádzačom – napr. či majú možnosť sa dozvedieť presný počet bodov a ďalšie informácie, ktorých zverejnenie zvyšuje transparentnosť a dôveryhodnosť z pohľadu uchádzačov,

- kľúčová je preto podoba zoznamu tak, ako bol zverejnený, s presným uvedením aké informácie obsahuje (meno/kód uchádzača, výsledok testu/skúšky, rozhodnutie o prijatí/neprijatí, poznámky a pod.).

4. otázkou zisťujeme akú mieru vplyvu v prijímacom konaní majú výsledky zo strednej školy a akú mieru vplyvu majú ústne skúšky,

- výsledky študentov z rôznych stredných škôl sú vzájomne prakticky neporovnateľné, ako už niekoľko rokov konštatuje Štátny pedagogický ústav na základe overovania jednotných maturít v projekte „Monitor“,

- ústne skúšky sú podľa odborníkov menej objektívnou formou overovania znalostí a schopností uchádzača.

5. otázkou zisťujeme ako sú zabezpečené pri testovaní rovnaké podmienky pre uchádzačov, akým spôsobom je zabezpečené aby jednotlivé varianty testov mali rovnakú obťažnosť a akým spôsobom je náročnosť rôznych variantov testov overovaná,

- variantom testu myslíme test s rôznymi otázkami (napr. test A, test B a pod.),

- vzhľadom na to, aké náročné je vytvoriť dva rôzne, porovnateľné testy, VŠ by mala uchádzačov informovať, aké postupy využíva na zabezpečenie objektívnosti, ak je použitých viacero variantov testov.

6. otázkou zisťujeme, aký je postup pri hodnotení uchádzačov na prijímacích skúškach (transparentnosť, možnosť omylu, možnosť spätnej kontroly a pod.),

- takéto informácie zvyšujú dôveru uchádzača v spravodlivé prijímacie konanie.

7. otázka slúži k získaniu prehľadu či a nakoľko reguluje prijímacie konanie akademická samospráva fakulty, do akej miery túto problematiku rieši formálnymi dokumentami a aké sú plány do budúcnosti v súvislosti s prijímacím konaním,

- podrobné a jasne upravené postupy a zverejnené dokumenty týkajúce sa prijímacieho konania zvyšujú jeho transparentnosť.

8. otázkou získavame prehľad o postupoch, ktoré by mohli zvýhodniť časť uchádzačov schopných uhradiť dodatočné náklady súvisiace s prijímacím konaním,

- poskytovanie platených informácií dostupných iba časti uchádzačov môže vytvárať nerovnú štartovaciu pozíciu.

9. otázka poukazuje na skutočnosť, že vo väčšine prípadov by otázky použité v minulých ročníkoch prijímacieho konania mali byť verejne dostupné (napr. niektoré fakulty ich rutinne aj so správnymi odpoveďami zverejňujú na internete). Takýto postup umožňuje naplniť ustanovenia zákona o vysokých školách, ktoré obmedzujú prijímacie konanie na rozsah úplného stredného vzdelania (bez možnosti získať použité otázky nie je ani možné overiť ich súlad so zákonom). Zároveň bráni nespravodlivému zvýhodneniu tých uchádzačov, ktorí získali otázky z minulosti inými kanálmi (napr. od uchádzačov z minulých rokov, ktorí využili zákonné právo nahliadnuť do vyhodnotených testov alebo kúpou otázok na inzerát či cez internet). Otázkou zároveň zisťujeme akou formou sa spätne vyhodnocuje kvalita testov z hľadiska dostupných psychometrických metód (validita, reliabilita, atď.),

- spätné vyhodnocovanie testov je dôležité z hľadiska psychometrie t.j. či fakulta sleduje prijímacím konaním výber naozaj najkvalitnejších uchádzačov, či otázky nie sú jednostranne orientované, príliš ťažké alebo naopak príliš ľahké a pod.

PRÍLOHA 4: Znenie druhej žiadosti o informácie

Fakulta/Vysoká škola

V Bratislave, dňa 3.septembra 2004

Vec: Žiadosť o sprístupnenie informácií č.2

V nadväznosti na žiadosť o sprístupnenie informácií zo dňa 7.7.2004 a v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách týmto žiadame o poskytnutie nasledujúcich informácií:

- j) aký bol celkový počet žiadostí o preskúmanie rozhodnutia dekana o neprijatí na štúdium,
- l) pri akom počte žiadostí zmenil dekan fakulty svoje pôvodné rozhodnutie o neprijatí,
- n) pri akom počte žiadostí zmenil rektor rozhodnutie dekana o neprijatí,
- p) aké presne boli dôvody zmeny rozhodnutí o neprijatí dekanom a rektorom (stručná charakteristika).

V prípade, že vzniknú problémy so spracovaním odpovedí alebo s dodržaním zákonom stanovenej lehoty (do 10 dní odo dňa kedy Vám bola žiadosť doručená), Vás žiadame aby ste nám túto skutočnosť oznámili alebo nás kontaktovali, aby sme dohodli prípadné zmeny v termínoch alebo formáte odpovedí.

Predmetné informácie žiadame sprístupniť elektronickou poštou na e-mailovú adresu monitoring@vysokaskola.sk. V prípade, že to nie je technicky vykonateľné, žiadame o sprístupnenie týchto údajov prostredníctvom odkopírovania informácií na technický nosič dát (disketa, CD ROM), resp. prostredníctvom zaslania kópií na adresu uvedenú v záhlaví tejto žiadosti. V súlade s § 14 ods. 5 zákona o slobodnom prístupe k informáciám tiež žiadame, aby v prípade, že cena kópií, resp. technických nosičov dát má prevýšiť 2 000 Sk, nám bola predpokladaná výška úhrady najprv oznámená telefonicky na čísle 02 / 5823 3447, resp. na e-mailovej adrese monitoring@vysokaskola.sk.

S pozdravom,

Andrej Salner
výkonný riaditeľ SGI

NA VEDOMIE:

Rektorát

PRÍLOHA 5: Zoznam použitých zdrojov

Burjan, V., Suchomel, P.: Princípy dobrého prijímacieho konania; Príručka pre vysoké školy. Bratislava, SGI, 2003

Duriš, R., Salner, A.: Správa o monitoringu prijímacieho konania na vybrané vysoké školy v SR v roku 2003. Bratislava, SGI, 2004

Internetové stránky monitorovaných vysokých škôl.

Ministerstvo školstva SR: Návrh koncepcie rozvoja vysokého školstva na Slovensku pre 21. storočie. www.education.gov.sk

Vaško, M.: Právna analýza. Právny problém „Otázka povinnosti školy poskytnúť otázky použité na prijímacích skúškach.“, 2004 (nepublikované).

Zákon NR SR č. 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 211/2000 o slobodnom prístupe k informáciám.